

Rząd walczy z dezinformacją »2

Rankingi coraz bardziej nieprzychylne dla socjaldemokratów »12-13

Polecimy na polskie wybrzeże »14-15

A. Hlebowicz: Czytelnicy „KW” mogą mieć wpływ na to, kogo opiszemy »16-17

XXXIV Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wysławiamy” już za nami

Fot. Marian Paluszkiwicz

10 maja w DKP w Wilnie odbył się XXXIV Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wysławiamy”, który obchodził w tym roku swoje 35-lecie. Podczas wydarzenia przypomniano również o przypadającej w tym roku dziesiątej rocznicy śmierci śp. dr. Gabriela Jana Mincewicza, inicjatora festiwalu. »8-10

Litwa podpisała umowę SAFE. „Są plusy i minusy” »6

Jak się zachować, jeśli spotkasz niedźwiedzia »18

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

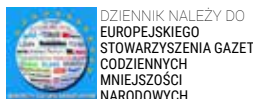
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Všj „Kurier Wileński”

Druk: Všj „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adjustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Litewski rząd chce większych uprawnień w walce z dezinformacją w internecie

Honorata Adamowicz

Litewski rząd popiera plan zmian w prawie, które dałyby urzędnikom większe możliwości walki z dezinformacją w internecie. Chodzi o to, aby Litewska Komisja Radia i Telewizji oraz inspektor etyki dziennikarskiej mogli wydawać platformom internetowym obowiązkowe polecenia usuwania lub ograniczania nielegalnych treści.

Autorem projektu jest Kęstutis Vilkauskas, poseł i przewodniczący sejmowej Komisji Kultury. Jak tłumaczył, nowe przepisy są odpowiedzią na unijne regulacje dotyczące usuwania nielegalnych treści z internetu, które obowiązują od 2022 r.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE POD SZCZEGÓLNĄ OBSERWACJĄ

— Chodzi nie tylko o walkę z dezinformacją w internecie. Mówimy też o ochronie nieletnich w przestrzeni informacyjnej. Coraz częściej podkreśla się, że Litewska Komisja Radia i Telewizji powinna posiadać większe uprawnienia oraz możliwość szybszego reagowania na dezinformację i rozpowszechnianie szkodliwych treści w internecie. Obecnie przy sejmowej Komisji Kultury została powołana grupa robocza analizująca kwestie regulacji dezinformacji,

informowania społeczeństwa — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Kęstutis Vilkauskas.

Według autorów projektu obecne litewskie prawo nie radzi sobie skutecznie z dezinformacją, propagandą wojenną, nawoływaniem do przemocy przeciw państwu oraz mową nienawiści.

Problem ma być szczególnie ważny dlatego, że media społecznościowe mają dziś ogromny wpływ na opinię publiczną.

— W dzisiejszych czasach w internecie bardzo szybko rozprzestrzeniają się fałszywe informacje, treści manipulacyjne, obrazy przemocy, materiały szkodliwe psychologicznie oraz treści nieodpowiednie dla nieletnich. Media społecznościowe i różne platformy cyfrowe umożliwiają dotarcie takich informacji do młodych ludzi w bardzo krótkim czasie, dlatego reakcja instytucji musi być szybka i skuteczna — podkreśla Kęstutis Vilkauskas.

RZĄD: POTRZEBNE DOPRECYZOWANIE PRZEPISÓW

Rząd uważa jednak, że przepisy trzeba doprecyzować. W szczególności należy jasno określić: jakie dokładnie treści mogłyby być blokowane, jakie uprawnienia miałyby urzędy oraz jak takie decyzje miałyby wyglądać zgodnie

z unijnym Aktem o usługach cyfrowych.

Władze proponują też, aby zamiast pojęcia „media społecznościowe” używać szerszego określenia „platformy internetowe”, ponieważ przepisy mogłyby dotyczyć nie tylko Facebooka czy TikToka, ale także innych serwisów internetowych i dostawców usług hostingowych. Dodatkowo rząd chce, aby wydawanie takich nakazów było prawem urzędów, a nie ich obowiązkiem.

Zmiany miałyby wejść w życie dopiero 1 stycznia 2027 r., ponieważ państwo musi wcześniej znaleźć pieniądze na ich wdrożenie.

Według szacunków urząd inspektora etyki dziennikarskiej potrzebowałby co roku około 150 tys. euro na wypłaty, 15 tys. euro na nowe miejsca pracy oraz 50 tys. euro na narzędzia do monitorowania manipulacji i dezinformacji w internecie.

Litewski parlament rozpoczął debatę nad zmianami pod koniec ubiegłego roku. W 2025 r. urząd etyki dziennikarskiej otrzymał 771 skarg dotyczących treści na Facebooku i 25 dotyczących TikToka.

We wrześniu TikTok zablokował konta prorosyjskiego aktywisty Laurynasa Ragelskisa. Litewska Komisja Radia i Telewizji uznała to za ważny krok w walce z propagandą wojenną, dezinformacją i mową nienawiści. ■

Łączymy się w smutku, podzielamy ból i składamy wyrazy najgłębszego współczucia

Pani Reginie Markiewicz,

Kierownik Wydziału Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego z powodu śmierci **Mamy**

Zarząd Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”

Rys. Władysław Mickiewicz

Prelekcja o Sercu Marszałka w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Szanowni Państwo, w imieniu organizatorów: Domu Kultury Polskiej w Wilnie i Fundacji Pomorskich Kresowian w Gdańsku serdecznie zapraszam we wtorek, 12 maja br. na multimedialną prelekcję „Serce wodza”, Tomasza Kuby Kozłowskiego z Domu Spotkań z Historią w Warszawie.

90. rocznica złożenia Serca Marszałka Józefa Piłsudskiego i prochów Jego Matki na Cmentarzu na Rossie to okazja do

przypomnienia niezwykłych uroczystości, jakie odbyły się w Wilnie z udziałem najwyższych władz państwa polskiego i delegacji ze wszystkich stron kraju. Opowieść o wielomiesięcznych przygotowaniach, budowie Mauzoleum na Rossie oraz przebiegu uroczystości ilustrowana będzie oryginalną ikonografią, dokumentami i cytatami z epoki.

We wtorek, 12 maja br. w Sali Teatralnej DKP odbędą

się dwie tożsame prelekcje: o godz. 9.30 głównie dla młodzieży szkolnej oraz o godz. 18.00 dla osób pracujących. Każda z nich potrwa około półtorej godziny. Wstęp wolny. Zachęcam Państwa do udziału i upowszechniania informacji o prelekcji wśród znajomych i osób zainteresowanych.

Michał Rzepiak
Prezes Fundacji
Pomorskich Kresowian, Gdańsk

Imieniny

12 maja

Domiceli, Domicjana, Dominika, Epifaniasza, Flavii, Germana, Imeldy, Joanny, Nawoja, Pankracego, Teodora, Wszemiła

13 maja

Agnieszki, Cieszmira, Dobiesława, Gemmy, Gerarda, Glicerii, Glorii, Magdaleny, Marii, Mucjusza, Natala, Roberta

Cytat dnia

„Gerhard Schroeder to pomysł Putina. Myślę, że mają bardzo bliskie relacje. Schroeder nie będzie reprezentował Europy (...) w UE są odpowiednie organy i instytucje, reprezentujące stanowisko Wspólnoty. Jest Ursula von der Leyen (szefowa Komisji Europejskiej – PAP), Antonio Costa (przewodniczący Rady Europejskiej – PAP) i nie potrzebujemy kogoś innego, kto by puknął do drzwi Kremla i coś oferował” – powiedział minister spraw zagranicznych Estonii Margus Tsahkna komentując sugestie Władimira Putina, że były kanclerz Niemiec Gerhard Schroeder mógł być mediatorem między UE a Rosją w celu zapewnienia pokoju na Ukrainie.

Liczba dnia

10 mln euro przekaże Litwa na inicjatywy związane z powrotem uprowadzonych ukraińskich dzieci, ich rehabilitacją psychologiczną i medyczną oraz wzmocnienie systemu opieki nad tymi osobami.

90. rocznica złożenia serca Marszałka Józefa Piłsudskiego na wileńskiej Rossie

Prelekcja multimedialna

Tomasza Kuby Kozłowskiego
z Domu Spotkań z Historią w Warszawie

Serce wodza

12 maja 2026 r.
godz. 9.30 oraz godz. 18.00 (wstęp wolny)
Sala Teatralna
Dom Kultury Polskiej w Wilnie

ORGANIZATORZY:

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE

FUNDACJA POMORSKICH KRESOWIAN

PARTNERZY:

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sułkowie

Wileński Oddział Mayski ZPE

Samorząd Rejonu Wileńskiego rozszerza listę specjalizacji priorytetowych uprawniających do ubiegania się o stypendium samorządowe

Samorząd Rejonu Wileńskiego aktualizuje listę specjalizacji priorytetowych uprawniających do stypendium – proponuje się uzupełnienie jej o dwa nowe kierunki z zakresu nauk o zdrowiu.

Inicjatywa ta ma na celu nie tylko zachęcenie przyszłych studentów do wyboru zawodów aktualnych dla rejonu, ale także długofalowe wzmocnienie kadr w placówkach oświatowych, socjalnych i medycznych o nowych specjalistów.

„Wraz z szybkim rozwojem rejonu wileńskiego rośnie zapotrzebowanie na usługi, dlatego samorząd inwestuje w młodych ludzi, gotowych zostać specjalistami jutra tam, gdzie są oni najbardziej potrzebni. Tworzymy perspektywiczny rejon, w którym młody człowiek może śmiało planować przyszłość, realizować się i przekuć swoją wiedzę zawodową w znaczący wkład w dobro wspólnoty” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych ankiet w placówkach oraz możliwości zatrudnienia przyszłych specjalistów, w tym roku proponuje się dodatkowe włączenie do listy specjalizacji priorytetowych kierunków: **pielęgniarstwo zaawansowanej praktyki oraz zdrowy styl życia**.

„W tym roku rozszerzamy zakres wsparcia, włączając do listy specjalizacji priorytetowych nowe, poszukiwane kierunki z obszaru nauk o zdrowiu. Stypendium samorządowe to nie tylko ułatwienie finansowe w czasie studiów, ale także otwarte możliwości udanej kariery w rejonie wileńskim. Wierzymy, że wybrane priorytety pomogą wypełnić istotne luki kadrowe, wzmocnią potencjał naszych placówek oraz zapewnią mieszkańcom jeszcze wyższą jakość usług” – twierdzi wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė.

Odpowiadając na zmieniające się potrzeby rejonu, Samorząd Rejonu Wileńskiego co roku aktualizuje listę specjalizacji priorytetowych. Na jej podstawie studenci

Samorząd Rejonu Wileńskiego aktywnie wspiera młodych specjalistów na starcie zawodowym Fot. vrsa.lt

różnych kierunków z rejonu wileńskiego mogą ubiegać się o miesięczne stypendium w wysokości 250 euro. Na mocy umowy dwustronnej studenci zobowiązują się po zakończeniu studiów do podjęcia pracy w rejonowych placówkach oświaty, kultury, sportu, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej i przepracowania w nich co najmniej 3 lat.

Dolisty specjalizacji priorytetowych włączone są następujące kierunki:

- **Studia pedagogiczne:** logopedia, pedagogika specjalna, psychologia, filologia litewska, filologia angielska, filologia polska, edukacja wczesnoszkolna, wychowanie przedszkolne, matematyka, fizyka, biologia, chemia, technologie informacyjne;
- **Studia z zakresu pracy socjalnej:** praca socjalna;
- **Studia z zakresu zdrowia publicznego, żywienia i technologii żywności:** zdrowie publiczne, nauka o żywności i żywieniu;

- **Studia z zakresu nauk o zdrowiu:** pielęgniarstwo ogólne oraz proponowane w tym roku **dwa nowe kierunki – pielęgniarstwo zaawansowanej praktyki i zdrowy styl życia**.

Obecnie Samorząd Rejonu Wileńskiego ma podpisane 53 umowy ze studentami, którzy wybrali priorytetowe kierunki studiów. Większość stypendystów stanowią przyszli pedagodzy (38), a także studenci pracy socjalnej (11) oraz pielęgniarstwa ogólnego (4).

W 2025 r. wypłacono stypendia łącznie 58 studentom, na co przeznaczono 110 tys. euro z budżetu samorządu.

Ostateczną decyzję w sprawie aktualizacji listy specjalizacji priorytetowych Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego podejmie na najbliższym posiedzeniu, które odbędzie się 22 maja br. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

PRACA Stopa bezrobocia spadła o 0,4 proc.

Oficjalna stopa bezrobocia w kraju wynosiła 8,1 proc. na dzień 1 maja — w ciągu miesiąca wskaźnik ten spadł o 0,4 proc., podaje Służba Zatrudnienia. 1 maja w urzędzie zarejestrowanych było 146,7 tys. osób posiadających status bezrobotnego — o 5,4 proc. (8,4 tys.) mniej niż miesiąc wcześniej. Analityk danych służby Audrone Butkienė twierdzi, że nasilone w marcu poszukiwania pracowników utrzymały swoją aktywność również w kwietniu — wzrosło zapotrzebowanie na pracę oraz zatrudnienie mieszkańców. „Wzrost zapotrzebowania na pracowników spowodował również wzrost liczby osób powracających na rynek pracy. Liczba klientów, którzy rozpoczęli pracę, przekroczyła próg 20 tys. nie tylko w marcu, ale i w kwietniu, a liczba bezrobotnych we wszystkich samorządach spadała drugi miesiąc z rzędu” — powiedziała Butkienė. W kwietniu było półtora raza więcej wolnych miejsc pracy niż w okresie od listopada do lutego, a pracodawcy ogłosili 16 tys. ofert — najwięcej w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

ŚRODOWISKO Siedem litewskich plaż otrzymało Błękitne Flagi

Siedem litewskich plaż otrzymało prawo do wywieszania Błękitnych Flag — międzynarodowych symboli czystego i bezpiecznego środowiska — przez dwa lata z rzędu, poinformowało Stowarzyszenie Samorządów Litwy (LSA). Taką decyzję podjęła międzynarodowa komisja Rady Błękitnych Flag, powołana przez Fundację Edukacji Ekologicznej z siedzibą w Kopenhadze. Według LSA komisja poinformowała Litwę, że latem 2026 i 2027 roku prawo do wywieszania Błękitnej Flagi mają: plaże centralne w Nidzie i Juodkrantė oraz plaża w Preili w samo-

rzędzie Neryngi, plaża w parku Birutės w Pałądze, a także plaże w wileńskich dzielnicach Balsiai, Žyrmuny i Wołokumpie. Do tej pory Błękitne Flagi przyznawano litewskim plażom na okres jednego roku. Aby plaża otrzymała Błękitną Flagę, samorządy i instytucje zarządzające plażami muszą spełnić międzynarodowe wymagania dotyczące jakości wody, edukacji ekologicznej, bezpieczeństwa i dostępności usług.

KULTURA W Wiedniu rozpoczął się tydzień Eurowizji

W niedzielę 10 maja w Wiedniu rozpoczął się tydzień Eurowizji: na wydarzeniach, których zwieńczeniem będzie wielki finał konkursu piosenki 16 maja, spodziewane są tysiące fanów. Jednak przygotowania do konkursu ponownie przyćmiewają wezwania do jego bojkotu z powodu udziału Izraela. Stolica Austrii dokłada wszelkich starań, aby 70. edycja najczęściej oglądanego konkursu piosenki na świecie przebiegła bez zakłóceń, a przed nim zaplanowano wiele dodatkowych wydarzeń. Obecnie konkurs ogląda ponad 170 mln osób w telewizji i internecie na całym świecie, a jego treści osiągną miliardy wyświetleń na platformach cyfrowych.

KINO Rozpoczyna się festiwal filmowy w Cannes

Dzisiaj 12 maja rozpoczyna się Festiwal Filmowy w Cannes, który zapowiada kolejny dwutygodniowy maraton pełen światowych premier, największych gwiazd ekranu,

czerwonych dywanów, imprez i mody. W sumie 22 filmy walczą o prestiżową „Złotą Palmę” dla najlepszego filmu, która zostanie wręczona 23 maja. Tacy giganci kina autorskiego, jak Pedro Almodóvar, Hirokazu Kore-eda czy Cristian Mungiu będą rywalizować z wschodzącymi talentami, takimi jak belgijskie cudowne dziecko Lukas Dhont i Francuzka Lea Mysius. W branży filmowej dużo mówi się o filmie południowokoreańskiego reżysera Na Hong-jina „Hope”, w którym występują będący w prawdziwym życiu parą Michael Fassbender i Alicia Vikander, a także o filmie japońskiego reżysera Hirokazu Kore-edy „Sheep in the Box”, poruszającym tematykę sztucznej inteligencji i technologii.

ENERGETYKA Wzrosły przychody Amber Grid

Przychody operatora systemu przesyłowego gazu Amber Grid w pierwszym kwartale tego roku wyniosły 32,9 mln euro — o 58 proc. więcej niż w tym samym okresie ub. roku, kiedy to wyniosły 20,8 mln euro. W tym samym czasie zysk netto wyniósł 15,8 mln euro — 3,8 razy więcej (4,2 mln euro), a zysk przed odsetkami, podatkami, amortyzacją i umorzeniem (EBITDA) wyniósł 23,3 mln euro — 2,6 razy więcej (8,9 mln euro), poinformowała firma. „W pierwszym kwartale tego roku przesył gazu wzrósł zarówno na Litwie, jak i w regionie. Wzrost ten wynikał głównie z przedłużającej się i chłodniejszej niż zwykle zimy, która spowodowała znaczny wzrost zapotrzebowania na gaz do produkcji ciepła i energii. Większe ilości przesyłu przełożyły się na znacznie lepsze wyniki finansowe spółki” — powiedział w komunikacie dyrektor finansowy Amber Grid Gytis Fominas.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. EPA-ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Litwa podpisała umowę SAFE: ważny krok w rozwoju obronności, ale wady też są

Antoni Radczenko

Litwa podpisała umowę SAFE z Komisją Europejską. Doradca ministra ochrony kraju Artur Płockszto w rozmowie z „KW” sądzi, że program wzmacnia obronność kraju. Ma on również wady – środki finansowe trzeba wydać w zbyt krótkim czasie.

9 maja w Wilnie podpisano umowę SAFE. W imieniu Litwy dokument podpisali minister ochrony kraju Robertas Kaunas oraz minister finansów Kristupas Vaitiekūnas. Stroną unijną reprezentowali komisarze Andrius Kubilius oraz Piotr Serafin. Umowa opiewa na 6,375 mld euro.

WIĘKSZA ELASTYCZNOŚĆ

Vaitiekūnas oświadczył, że jest to dobra okazja dla wzmocnienia obrony Litwy. „Mam nadzieję, że Litwa wykorzysta pieniądze efektywnie i przejrzysto” – zaznaczył szef resortu finansów. Kaunas podkreślił, że pożyczka pozwoli Litwie zwiększyć budżet obronny do 5-6 proc. PKB. Poinformował, że uzyskane środki mają być przeznaczone m.in. do tworzenia dywizji oraz rozwiązań antydronowych. „Teraz nasz narodowy budżet otrzymał możliwość do bycia bardziej elastycznym i może lepiej reagować” – zapewnił polityk.

„Podpisanie pożyczki SAFE w Wilnie jest chyba najlepszym sposobem na świętowanie Dnia Europy. To naprawdę historyczny moment” – oświadczył Serafin.

Dzień wcześniej, jako pierwszy kraj członkowski, umowę z Komisją Europejską podpisała Polska. Polska w ramach pożyczki może otrzymać nawet ponad 43 mld euro. „Zarówno wczoraj w Polsce, jak i dziś na Litwie, podpisując porozumienia, jesteśmy świadkami bardzo wyraźnej historycznej zmiany – po raz pierwszy w historii UE tak wzmacnia obronę zarówno swoich państw członkowskich, jak i całej granicy Europy przed zagrożeniami zewnętrznymi” – zaznaczył Kubilius.

9 maja Litwa podpisała umowę SAFE z Komisją Europejską
Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

PROGRAM MA WADY

Doradca ministra ochrony kraju Artur Płockszto sądzi, że podpisanie umowy to ważny etap na drodze wzmocnienia bezpieczeństwa Litwy.

– Program na pewno jest ważny. Oznacza większy dopływ środków do przyspieszenia rozwoju armii, ponieważ prawdopodobieństwo wojny nie jest zerowe. Warto jednak odnotować, że program ma również pewne minusy. Po pierwsze, okres wykorzystania pieniędzy jest za krótki. Pole walki zmienia się do niepoznania. W wielu przypadkach przemysł zbrojeniowy jeszcze nie opracował odpowiedniej oferty. Kiedy trzeba wydać pieniądze bardzo szybko, to pojawia się ryzyko zakupu przestarzałych rozwiązań – mówi „Kurierowi Wileńskiemu”.

ODPOWIEDZIALNE ZAKUPY

Rozmówca zaznacza, że teraz bardzo ważne jest dokonanie odpowiednich zakupów.

– Zdecydowanie program wzmacnia naszą obronę. Trzeba tylko te środki bardzo odpowiedzialnie wydawać. Jeśli nie mamy wyjścia i musimy wydać pieniądze, to musimy kupić coś, co w przyszłości można zmodernizować – tłumaczy Artur Płockszto.

Pożyczki uzyskane w ramach programu SAFE, wspierane z centralnego budżetu UE, przewidują 10-letni okres spłaty oraz korzystne oprocentowanie. Państwa mogą również zawierać w sprawie tych pożyczek porozumienia z krajami trzecimi, na przykład z Ukrainą. Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen stwierdziła, że w najbliższych latach planowane jest uwolnienie 800 mld euro na obronność Europy w ramach planu ReArm Europe. „Aby szukać pokoju w dzisiejszym świecie, Europa musi być w stanie rzutować siłę. Siłę do odstraszania. Do przeciwdziałania zagrożeniom. I do zwiększania naszych wpływów. Oznacza to inwestowanie w środki ochrony naszego terytorium, gospodarki, demokracji i stylu życia” – mówiła w ubiegłym roku szefowa KE.

Plan ten, oprócz 150 mld euro pożyczek na obronność, przewiduje również wyjątek dotyczący deficytu budżetowego, pozwalający państwu UE nie wliczać do deficytu wydatków na obronność w wysokości 1,5 proc. PKB ponoszonych w ciągu czterech lat. ■

Stadion Narodowy powstanie w dwa lata. Mer. „Wszystko przebiega sprawnie”

W poniedziałek, 11 maja na placu budowy Stadionu Narodowego (ul. Ozo 27) odbyła się konferencja prasowa, podczas której zaprezentowane zostały wykonane prace budowlane.

Mer stolicy Valdas Benkuskas zapewnił, że zarówno państwo, jak i samorząd nie przeznaczą dodatkowych środków na budowę Stadionu Narodowego w Wilnie.

BUDOWA STADIONU PRZEBIEGA ZGODNIE Z PLANEM

Stołeczny mer zaprzeczył, że Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu dążyło do negocjacji w sprawie zmniejszenia finansowania ze środków państwowych. Chodzi o to, że resort planuje przeanalizować umowę dotyczącą budowy stadionu oraz rozważa ewentualne ograniczenie finansowania ze środków państwowych, które obecnie wynosi około 59 mln euro. „To nieprawda, że trwają negocjacje w sprawie ograniczenia finansowania” — zapowiedział Benkuskas.

Zapewnił również, że samorząd nie przeznaczy dodatkowych środków na budowę kompleksu.

„Widzimy, co dzieje się na świecie, obserwujemy sytuację wojenną w Iranie, ale mamy nadzieję, że u nas nie dojdzie do żadnych kataklizmów. W każdym razie budowa całego kompleksu będzie kosztować nieco ponad 150 mln euro” — podkreślił mer.

Zdaniem mera oczekuje się, że ostateczny wariant umowy zostanie w najbliższym czasie zatwierdzony, a następnie skonsultowany z koncesjonariuszem i sformalizowany.

Benkuskas stwierdził także, że budowa kompleksu przebiega zgodnie z planem i terminy realizacji prac nie powinny ulec zmianie. „Dobiega końca budowa konstrukcji żelbetowych, już się rozpoczął montaż konstrukcji dachu, powstają fundamenty pod arenę. Projekt jest pod kontrolą, wszystko przebiega sprawnie. Mamy nadzieję, że zapowiadane daty zakończenia projektu oraz otwarcia stadionu nie ulegną zmianie” — dodał mer.

PIENIĄDZE OD SPONSORÓW

Arvydas Avulis, przewodniczący rady nadzorczej firmy deweloperskiej Hanner, zapewnił, że zobowiązania finansowe państwa wobec stadionu nie ulegną zmianie.

„Jeśli coś zdrożeje, bierzemy na siebie ryzyko oraz odpowiedzialność. Jeżeli podpisaliśmy umowę, to wszystko zgodnie z nią zrobimy” — zapewnił szef Hanner, firmy realizującej projekt budowy stadionu. Poinformował także, że zwiększenie liczby miejsc w hali sportowej z 5 tys. do 7 tys. będzie wymagało dodatkowych 5 mln euro.

„Mamy nadzieję, że uda nam się zebrać te pieniądze od sponsorów” — stwierdził Avulis.

Wspominając o prośbie Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu dotyczącej zwiększenia uniwersalności kompleksu oraz dostosowania areny lekkoatletycznej do zawodów międzynarodowych, zauważył, że niektóre rozwiązania są trudne do wdrożenia. „Gdyby zrobić wszystko tak, jak chce tego resort, stadion musiałby zająć część terenu rezerwatu. Wątpię,

by takie rozwiązanie dało się wdrożyć. Jest wiele dobrych intencji, ale nie możemy ich wszystkich zrealizować” — wyjaśnił szef Hanner.

Zapewnił, że budowa stadionu we współpracy z firmą Naresta przebiega bez większych problemów.

ZAKOŃCZENIE BUDOWY NASTĄPI ZA DWA LATA

Premier Inga Ruginienė wyraziła nadzieję, że projekt zostanie zrealizowany w terminie. „Obiecano, że pierwszy mecz odbędzie się w przyszłym roku, więc będę naprawdę szczęśliwa, jeśli tak się stanie, chętnie obejrzę ten mecz” — powiedziała premier.

Szacuje się, że budowa Stadionu Narodowego będzie kosztować samorząd i państwo około 155,1 mln euro. Początkowo planowano zakończenie prac do końca 2027 r., jednak proces wydawania pozwolenia na budowę przez samorząd trwał dłużej niż zakładano. W rezultacie projekt może zostać ukończony dopiero 28 lutego 2028 r. ■

Opr. J.G.

Mer Valdas Benkuskas stwierdził, że budowa kompleksu przebiega zgodnie z planem i terminy realizacji prac nie powinny ulec zmianie. Fot. Dainius Labutis, ELTA

XXXIV Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wysławiamy” już za nami

W niedzielę, 10 maja w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbył się XXXIV Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wysławiamy”. Choć tegoroczna edycja odbyła się po raz trzydziesty czwarty, sam Festiwal obchodził w tym roku swoje 35-lecie.

Podczas wydarzenia przypomniano również o przypadającej w tym roku dziesiątej rocznicy śmierci śp. dr. Gabriela Jana Mincewicza — inicjatora i wieloletniego organizatora festiwalu.

Tegoroczny koncert zgromadził pełną salę publiczności. W Festiwalu udział wzięło 14 wykonawców — soliści, zespoły wokalne i instrumentalne, schole, recytatorzy oraz poeci z Litwy i Polski. Organizatorami wydarzenia byli kontynuatorzy dzieła dr. Gabriela Jana Mincewicza — dr Natalia Sosnowska, Ilona i Adam Jurewiczowie oraz Jarosław Królikowski, który wystąpił również w roli sponsora części nagród festiwalowych.

Szczególne podziękowania organizatorzy skierowali również do zespołu „Wileńszczyzna”, który wspierał festiwal organizacyjnie i artystycznie. Podczas koncertu publiczność otrzymała także zaproszenie na jubileuszowy koncert 45-lecia zespołu „Wileńszczyzna”, który odbędzie się 20 czerwca.

POWRÓT PO LATACH

Tegoroczny festiwal zainaugurowała znana wokalistka Katarzyna Zvonkuvienė, która wraz z mężem, kompozytorem Deividasem Zvonkusem, przygotowała występ otwierający wydarzenie. Następnie artystka zasiadła w komisji konkursowej razem z piosenkarką Ewelina Saszenko oraz ks. Tadeuszem Jasińskim. Dziś są to osoby powszechnie znane, jednak swoje pierwsze kroki artystyczne stawiały właśnie na scenie Festiwalu „Ciebie, Boże, Wysławiamy”.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Katarzyna Zvonkuvienė wspomina, że sama przed laty występowała na Festiwalu jako dziecko.

— Dzisiaj, jadąc tutaj, przypominałam sobie taki obrazek: stoję dwunastoletnia z gitarą w ręku, w czarnej

■ Tegoroczny festiwal zainaugurowała Katarzyna Zvonkuvienė

spódniczce i białej bluzce, taka grzeczniutka dziewczynka ze skromnie spiętymi włosami. I pomyślałam: „Panie Boże, jak dobrze mnie prowadziłeś” — mówi ze wzruszeniem Katarzyna Zvonkuvienė.

Wokalistka podkreśla, że muzyka religijna jest dla niej czymś znacznie głębszym niż tylko gatunkiem muzycznym.

— Dla mnie pieśń religijna jest wszystkim. To fundament mojego życia. Wszystko zaczęło się od wiary, od tego, że rodzice prowadzili mnie do kościoła, od moich Miednik. Muzyka

kościelna zawsze wzruszała mnie najbardziej, dawała spokój, lekkość ducha i poczucie sensu — opowiada.

Artystka nie ukrywa, że właśnie wiara pomagała jej przechodzić przez trudne momenty życia i kariery.

— Dzięki wierze jestem dzisiaj tu, gdzie jestem. Oczywiście miałam wsparcie rodziny, ale była też krytyka, która nie pozwalała mi się zatrzymać. Jeśli upadałam — wstawałam i szłam dalej. Tylko przez upadki można naprawdę umocnić ducha i pogłębić wiarę — mówi.

9.>>

■ W Festiwalu udział wzięło 14 wykonawców — soliści, zespoły wokalne i instrumentalne, schole, recytatorzy oraz poeci z Litwy i Polski

8.>>

Tegoroczny festiwal był dla niej nie tylko sentymentalnym powrotem, lecz także okazją do refleksji nad młodym pokoleniem wykonawców.

— Bardzo mnie cieszy, że młodzi ludzie nie wstydzą się swojej wiary. Są wręcz dumni z tego, że wychodzą na scenę i wysławiają Boga. Chciałabym jednak, by było w nich więcej odwagi, więcej swobody i życia scenicznego. Nie chodzi tylko o poprawne wykonanie utworu. Trzeba dać z siebie więcej werwy, charyzmy i rozumieć, jaką wiadomość niesie się ludziom — podkreśla.

Jak dodaje, w młodych wykonawcach widzi ogromny potencjał i talent.

— Czasami ktoś może zabić człowieka krytyką, a czasami jednym słowem dodać mu skrzydeł. Chciałabym właśnie dodawać skrzydeł — mówi z uśmiechem.

Artystka zdradziła również swoje najbliższe plany. Jak zapowiada, chciałaby wrócić do koncertów o charakterze duchowym.

— W grudniu miałam koncert „Wiara czyni cuda” i rozumiałam, że właśnie w takim repertuarze czuję się najbardziej sobą. Chciałabym przygotować większy koncert duchowy dla szerokiej publiczności. Boję się, ale chcę ryzykować i realizować swoje marzenia teraz, a nie odkładać je na później — mówi Katarzyna Zvonkuvienė.

W rozmowie wielokrotnie podkreślała, że wdzięczność i szczerść są dziś najważniejszymi wartościami zarówno w życiu, jak i na scenie.

— Chcę po prostu być sobą — jako artystka, kobieta, matka, żona, córka i człowiek. I iść przez życie z wdzięcznością — dodaje.

„DOBRE, ŻE TAKI FESTIWAL ISTNIEJE”

W jury festiwalu zasiadła także znana artystka i piosenkarka Ewelina Saszenko, która również wielokrotnie uczestniczyła w tym wydarzeniu. Jak wspomina, jej przygoda z „Ciebie, Boże, Wysławiamy” rozpoczęła się jeszcze w dzieciństwie.

— Kiedy byłam bardzo malutka, mieliśmy rodzinny i szkolny zespół i właśnie z tymi zespołami uczestniczyłam w tym festiwalu. Pamiętam to jak dziś. Zawsze był to taki festiwal, gdzie spotykają się ludzie, którzy lubią to samo — śpiewać i wysławiać Boga. Bar-

■ Festiwal obchodził w tym roku swoje 35-lecie

dzo dobrze, że coś takiego jest u nas na Litwie — mówi Ewelina Saszenko.

Artystka podkreśla, że muzyka religijna przez cały czas pozostaje ważną częścią jej działalności artystycznej.

— Nawet niedawno, z okazji stulecia urodzin Jana Pawła II, realizowałam projekt pieśni religijnych. Śpiewam też dużo w kościołach litewskich wraz z zespołem — opowiada.

Już wkrótce wokalistkę będzie można usłyszeć podczas wspólnego koncertu z Litewską Państwową Orkiestrą pod dyktando Gintarasa Rinkevičiusa. Koncert odbędzie się 17 czerwca na podwórku Muzeum Adama Mickiewicza w Wilnie, a obok Eweliny Saszenko wystąpią również Jeronimas Milius oraz Ieva Prudnikovaitė.

Tegoroczny festiwal wzbudził w artystce wiele emocji i wspomnień.

— Bardzo się cieszę, że są ludzie, którzy od tylu lat organizują ten festi-

wal. To ogromny trud — przyciągnąć uczestników, wszystko przygotować, znaleźć środki. My sami rodzinnie przez dwanaście lat organizowaliśmy festiwal polskiej piosenki, więc wiem, ile energii to kosztuje — podkreśla.

Jednocześnie wokalistka zwraca uwagę, że chciałaby widzieć jeszcze więcej młodzieży angażującej się w muzykę religijną.

— Szkoda, że porównywalnie jest mało dzieci i młodzieży. Pamiętam, że kiedyś festiwal trwał przez pół dnia, występowało 40 wykonawców! Dziś religijna muzyka jest naprawdę modna, młodzi ludzie bardzo chętnie ją śpiewają. Dlatego trzeba zachęcać, nawoływać, bo to są piękne pieśni i piękny czas spędzony z muzyką — dodaje.

10.>>

■ W programie zabrzmiały zarówno klasyczne utwory religijne, jak i współczesna muzyka uwielbieniowa

9.>>

„TO BYŁ CZAS PRZEŁOMU”

W komisji festiwalowej, jak co roku, zasiadł również ks. Tadeusz Jasiński, który uczestniczył jeszcze w pierwszym festiwalu 35 lat temu. Jak wspomina, początki wydarzenia przypadły na wyjątkowy moment historyczny.

— To był czas przełomu. Kończył się Związek Radziecki, jeszcze niedawno religia była prześladowana, a tutaj Kościół zaczynał już działać otwarcie i bez przeszkód. Bardzo ważne było też to, że Kościół pokazywał kulturę na wysokim poziomie. Były zespoły o bardziej folklorystycznym charakterze, ale były też bardzo klasyczne programy muzyczne. To tworzyło niezwykle bogactwo festiwalu — wspomina ks. Tadeusz Jasiński.

Podczas pierwszego festiwalu występował jako członek zespołu „Dominikanes Vilmenses” działającego przy kościele Świętego Ducha pod kierownictwem Zbigniewa Lewickiego. Jak podkreśla, program zespołu miał charakter klasyczny, a sam udział w wydarzeniu był przede wszystkim radosnym i duchowym przeżyciem.

Wówczas był jeszcze osobą świecką. Pracował w dzisiejszym Gimnazjum im. św. Jana Bosko w Egliszkach jako nauczyciel języka polskiego, historii i gimnastyki. Z muzyką związany był od zawsze — przez 15 lat śpiewał w chłopięcym chórze „Ažuoliukas”, a także występował w chórze zespołu „Wilia”.

14 WYKONAWCÓW Z LITWY I POLSKI

W tegorocznym festiwalu udział wzięło 14 wykonawców — soliści, schole, chóry, zespoły wokalne i instrumentalne, recytatorzy oraz wykonawcy poezji śpiewanej. Na scenie wystąpili artyści zarówno z Litwy, jak i z Polski. Szczególnym gościem był zespół „Promyczki Dobra” z Nowego Sącza, działający pod kierownictwem ks. Andrzeja Mulki oraz Sylwii Tomaszewskiej — Siedlarz. Młodzi artyści wykonali m.in. utwory „Jezu, ufam Tobie” oraz „Nie, nie boję się niczego”, a później zaprezentowali także dodatkowy program muzyczny.

Na scenie wystąpili również: Norbert Wołk (najmłodszy uczestnik), Aniela Tuszczewska, Wiktoria Szarejko, Brigita Czaplińska, Gabriela Suckiel, Elita Narkiewicz, Edward Przebieracz z Polski, wileński poeta ludowy

XXXV Festiwal „Ciebie, Boże, Wysławiamy” ma odbyć się ponownie 9 maja przyszłego roku

Aleksander Śniezko, zespoły: „Rodacy”, „Sużaniana”, „Randeo Anima”, schola „Ama Deus” oraz schola „Gloria” z parafii św. Jana Bosko w Lazdynai.

W programie zabrzmiały zarówno klasyczne utwory religijne, jak i współczesna muzyka uwielbieniowa. Publiczność mogła usłyszeć m.in. „Ave Maria” Franza Schuberta, „Ave verum corpus” Mozarta, pieśni maryjne, poezję Cypriana Kamila Norwida oraz autorskie utwory inspirowane pielgrzymkami i duchowością.

Aleksander Śniezko zaprezentował trzy własne utwory poetyckie inspirowane pielgrzymką do Ziemi Świętej. Jak opowiadał, po pielgrzymce powstało około stu wierszy poświęconych Bogu.

WYRÓŻNIENIA I WSPÓLNY HYMN

Komisja podkreślała, że trudno było wyłonić najlepszych uczestników.

Wśród wyróżnionych znaleźli się: zespół „Promyczki Dobra” — za najbardziej artystyczne wykonanie; Schola Ama Deus — za najbardziej profesjonalne wykonanie; schola „Gloria” z parafii św. Jana Bosko w Lazdynai — jako najbardziej entuzjastyczny zespół; Wiktoria Szarejko — wyróżniona w kategorii solistów; Elita Narkiewicz — wyróżniona w kategorii solistów; Randeo Anima — wyróżniony w kategorii zespołu; najmłodszy uczestnik Norbert Wołk — jako najbardziej charyzmatyczny uczestnik; Aleksander Śniezko — za własną prezentację poetycką.

Jak podkreślała współorganizatorka festiwalu Ilona Jurewicz, mimo

że w tym roku część uczestników nie mogła przyjechać ze względu na terminy pierwszych komunii i innych uroczystości parafialnych, festiwal ponownie zgromadził wykonawców z Litwy i Polski.

— Mieliśmy 14 wykonawców, między innymi gości z Polski — zespół „Promyczki Dobra” z Nowego Sącza, co bardzo nas ucieszyło. Takie festiwale są potrzebne i bardzo ważne — mówiła Ilona Jurewicz.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy wspólnie wykonali hymn festiwalu, a publiczność po raz kolejny włączyła się do wspólnego śpiewu.

O znaczeniu wydarzenia dla „KW” mówiła również dr Natalia Sosnowska.

— Dzisiejszy festiwal to przede wszystkim święto duchowości. Ludzie przychodzą tutaj szukać kontaktu z Bogiem. Przez dwie godziny rozmawiamy o rzeczach niewidzialnych, ale właśnie one najmocniej działają na nasze życie — podkreślała organizatorka.

Jak zaznaczyła, pełna sala widzów była najlepszym dowodem na to, że festiwal nadal jest potrzebny.

— Widzimy, że ludzie z roku na rok wracają i czekają na ten festiwal. Cieszymy się, że mamy już takie wierne grono uczestników i słuchaczy — mówi.

Organizatorzy już dziś zapowiadają kolejną edycję wydarzenia. XXXV Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wysławiamy” ma odbyć się ponownie 9 maja przyszłego roku. ■

Agnieszka Skinder
Fot. Marian Paluszkiwicz

Wykolejenia pociągów na Litwie. Śledczy sprawdzają zaniedbania

Seria wykolejeń na litewskich torach wywołała pytania o bezpieczeństwo infrastruktury kolejowej. Wstępne ustalenia wskazują na błędy techniczne i ludzkie, ale śledczy nadal sprawdzają, dlaczego zawiodły mechanizmy kontroli i czy tragediom można było zapobiec.

BŁĄD LUDZKI PRZYCZYNĄ WYPADKU W REJONIE KOWIEŃSKIM

W sobotę 2 maja przed północą na stacji kolejowej Jiesia (rejon kowieński) z torów wykoleiła się lokomotywa wraz z czterema wagonami towarowymi. Według wstępnych danych pociąg został skierowany na niewłaściwy tor.

„Uważamy, że to błąd ludzki (...). Błąd ludzki miał miejsce, ponieważ w tej infrastrukturze brakuje odpowiednich technologii. Nie zostały one zainstalowane od samego początku, a ruchem na tej skomplikowanej stacji steruje ręcznie człowiek. Nie wiemy, dlaczego człowiek popełnił błąd, wykonując tę operację po raz kilkusetny. Trwa dochodzenie i wyjaśnimy tę sprawę” — powiedział Vytis Žalimas, dyrektor spółki infrastrukturalnej LTG Infra.

Według LTG do incydentu mogłoby nie dojść, gdyby na stacji działał system sygnalizacji kolejowej. Spółka podkreśla, że instalacja takiego systemu wymaga dodatkowego finansowania.

RZĄD WYKLUCZA SABOTAŻ

Premier Inga Ruginienė poinformowała, że dwa wypadki kolejowe na początku maja nie noszą znamion działań sabotażowych. „W tych przypadkach nie widzimy sabotażu, w obu przypadkach były to błędy techniczne i ludzkie” — powiedziała Inga Ruginienė po posiedzeniu rządowej Komisji Bezpieczeństwa Narodowego.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Łączności Tomas Daukantas przekazał, że w przypadku Jiesi zawiodła również dodatkowa kontrola systemowa. „Wiemy, że istnieją systemy kontroli, w których

Wykolejone wagony przewożące wióry na stacji Gudžiūnai w rejonie kiejdańskim. Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

przełączanie odbywa się ręcznie, oraz system powtórny, który w innym miejscu monitoruje, czy operacja została wykonana, więc w tym przypadku ta podwójna kontrola nie zadziałała” — powiedział Daukantas.

DRUGI INCYDENT W GUDŽIŪNAI

Do kolejnego wykolejenia doszło w piątek 1 maja na stacji Gudžiūnai w rejonie kiejdańskim, gdzie z torów zjechało kilka wagonów przewożących wióry. Według wstępnych ustaleń przyczyną mogło być przegrzanie łożysk kół lub uszkodzenie podwozia.

„Główną przyczyną są kwestie związane z przegrzaniem wagonu” — powiedział Tomas Daukantas.

Jak wyjaśnił, analizowane są obecnie możliwe przyczyny przegrzania, w tym stan techniczny wagonu, kwestie związane z konserwacją oraz działanie systemu automatycznej kontroli taboru.

„Z jakich powodów i co nie zadziało (że wagon się przegrzał — red.), czy to stan wagonu, czy to zaniedbanie konserwacji, czy to system RAK (automatyczna kontrola taboru kolejowego — red.), (...) to jest jeszcze oceniane” — wyjaśnił.

TRWA DOCHODZENIE I SZACOWANIE STRAT

Tymczasowy szef LTG Arūnas Rumskas poinformował, że wysokość strat po obu incydentach ma zostać ustalona w najbliższym czasie. „Również w przyszłym tygodniu planujemy dowiedzieć się, jaka część tych strat zostanie pokryta z ubezpieczenia” — powiedział w ubiegłym tygodniu Rumskas.

Przyczyny obu zdarzeń bada komisja LTG. Ministerstwo Sprawiedliwości wszczęło dochodzenie dotyczące bezpieczeństwa, a prokuratura w Kownie prowadzi dwa odrębne postępowania przygotowawcze. ■

Opr. J. B. na podst. BNS

Rankingi nieprzychylnie dla socjaldemokratów. „Bankructwo systemu politycznego”

Notowana konserwatystów rosłą, socjaldemokratów spadają. Więcej osób widziałooby na stanowisku premiera Viliję Blinkevičiūtę niż Inęę Ruginienę. Šarūnas Liekis w rozmowie z „KW” dostrzega bankructwo dotychczasowego systemu politycznego.

Antoni Radczenko

Z najnowszych badań opinii publicznej, przeprowadzonych przez „Spinter tyrimai” na zlecenie portalu delfi.lt, wynika, że największym zaufaniem społecznym obecnie cieszą się konserwatyści. Gdyby wybory odbywały się w najbliższą niedzielę, na partię kierowaną przez Laurynasa Kasčiūnasa zagłosowałoby 15,8 proc. mieszkańców. Miesiąc wcześniej poparcie dla tej siły politycznej wynosiło 15,1 proc. Niespodziewanie na drugim miejscu znalazł się Litewski Związek Chłopów i Zielonych, którego poparcie jest na poziomie 8,5 proc. Partia odnotowała gwałtowny wzrost o 3 proc.

Na miejscu trzecim znalazł się Ruch Liberalów, który popiera 7,7 proc. wyborców. Ugrupowanie odnotowało spadek o 1 proc. Tymczasem socjaldemokraci, którzy obecnie są główną siłą wyborczą, mają poparcie 7,6 proc. mieszkańców. Przed miesiącem — 8,8 proc. „Świt Niemna” popiera 6,6 proc. badanych, wcześniej — 5,9 proc. mieszkańców.

Na dalszych miejscach znalazły się następujące ugrupowania: Ruch Narodowy (3,6 proc.; w marcu — 3,1 proc.), Związek Demokratów „W imię Litwy”, (3,3 proc. i 4,8 proc.), Partia Wolności (2,2 proc. i 3,5 proc.).

BRAK HOLISTYCZNEGO POGLĄDU

— Socjaldemokraci ewidentnie nie potrafią zapanować nad procesem zarządzania państwem. Czuje się brak odpowiedniej kompetencji. Tej kompetencji brakuje całej naszej elicie politycznej, ale w tym przypadku jest to nader widoczne. Idąc do władzy trzeba mieć systemowy pogląd na państwo. Systemowy,

Rząd Ingi Ruginienę pozytywnie ocenia zaledwie 1,6 proc. ankietyowanych
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Większość mieszkańców Litwy negatywnie ocenia rząd Ingi Ruginienę. Takiego zdania jest 74 proc. respondentów. Pozytywnie rząd ocenia zaledwie 1,6 proc. ankietyowanych, a raczej pozytywnie — kolejnych 16.

mowego, holistycznego poglądu u nich brak. W moim przekonaniu socjaldemokraci trzymają się neoliberalnego dyskursu, więc faktycznie realizują politykę konserwatystów. Właśnie dlatego ich popularność spada, ponieważ ludzie nie wybrali ich po to, by kontynuowali politykę konserwatystów — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Šarūnas Liekis, historyk i politolog, dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dyplomacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

Liekis sądzi, że podstawowy problem socjaldemokratów polega na tym, że zrezygnowali oni z wyrazistej ideologii.

— Socjaldemokraci odcięli się od swoich korzeni. Partia powinna być bardziej lewicowa. Być może warto im poczytać coś o marksizmie, ponieważ teraz wygląda na to, że nie bardzo to rozumieją. Jedyne człowiek w partii, który wie, na czym polega lewica, jest Vytenis Andriukaitis. Pozostali moim zdaniem absolutnie nie orientują się w zagadnieniach natury politycznej — sugeruje politolog.

ŠIMONYTĖ NA PREMIERĘ

W ramach przeprowadzonego sondażu zapytano mieszkańców, który polityk najlepiej pasowałoby do bycia szefem rządu.

12.>>

Także w tym wypadku odpowiedzi nie są przychylnie dla socjaldemokratów. 16,8 proc. mieszkańców na stanowisku premiera widziałoby Ingridę Šimonytę. 5,7 proc. ankietowanych powierzyłoby ten urząd Viktoriji Čmilytė-Nielsen. Remigijusa Žemaitaitisa, w tej kwestii, popiera 5,5 proc. badanych. Na czwartym miejscu znalazła się honorowa przewodnicząca socjaldemokratów oraz europosłanka Vilija Blinkevičiūtė, którą w fotelu widziałoby 3,9 proc. ankietowanych.

Obecna szefowa rządu Inga Ruginienė — jak wynika z sondażu — dzieli miejsca od 5. do 7. z merem Kowna Visvaldasem Matijošaitisem oraz przewodniczącym Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych Aurelijusem Verygą.

— Brak lidera jest bezpośrednio powiązany z brakiem kompetencji i brakiem poglądów. Lider powinien wcielać w życie programowe oraz ideologiczne zasady. Kiedy nie ma ideologii, to skąd mógłby pojawić się lider? Dlatego mamy, to co mamy, to nie oni wyznaczają kierunek, tylko ich się wstawia w wyznaczoną koleinę. Sądzę, że ich notowania będą spadały. To otwiera możliwości innym, mniejszym ugrupowaniom — oświadczają Liekis, którego zdaniem na słabości socjaldemokratów mogą skorzystać „Świt Niemna” oraz „chłopi”.

KRACH NEOLIBERALNEJ POLITYKI

Zdaniem rozmówcy jesteśmy obecnie świadkami „bankructwa dotychczasowego systemu politycznego”.

— Socjaldemokraci nie rozumieją, że dyskredytują siebie. W nich a nie w mniejszych partnerów uderzają wszystkie negatywne opinie na temat koalicji. Generalnie cała dotychczasowa neoliberalna polityka się kończy. Nie dotyczy to tylko Litwy, ale całej Europy. Konserwatom rosną rankingi, ale tylko dlatego, że są w opozycji. Krytykować zawsze jest łatwiej niż sprawować rzeczywistą władzę — dodaje politolog.

Większość mieszkańców Litwy negatywnie ocenia rząd Ingi Ruginienė. Takiego zdania jest 74 proc. respondentów. Pozytywnie rząd ocenia zaledwie 1,6 proc. ankietowanych, a raczej pozytywnie — kolejnych 16.

Sondaż opinii publicznej na zlecenie Delfi Litwa przeprowadziła firma Spinter tyrimai w dniach 18-28 kwietnia. W badaniu uczestniczyło 1 021 osób w wieku od 18 do 75 lat. Zastosowano mieszaną metodę badania: wywiady telefoniczne oraz ankiety internetowe. Margines błędu wynosi 3,1 proc. ■

TVP
WILNO

16,8 proc. mieszkańców na stanowisku premiera widziałoby Ingridę Šimonytę
Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

Litwa ułatwi ofiarom oszustw odzyskiwanie pieniędzy

Ministerstwo Finansów proponuje zmiany, które mają zwiększyć ochronę osób poszkodowanych przez oszustów finansowych. Banki i inni dostawcy usług płatniczych mogliby czasowo blokować środki na podejrzanych kontach, a po potwierdzeniu oszustwa — zwracać je ofiarom.

Propozycje zostały zawarte w projektach nowelizacji ustaw o płatnościach i kredycie konsumenckim, skierowanych do konsultacji społecznych. Resort chce także doprecyzować odpowiedzialność instytucji finansowych w przypadkach nieautoryzowanych płatności i kredytów zawartych w wyniku oszustwa.

„Do tej pory największy ciężar finansowy i emocjonalny spoczywał na samych obywatelach, którzy padli ofiarą oszustów finansowych, a możliwości odzyskania utraconych środków są ograniczone.

Ponadto w przepisach brakowało jasności co do tego, kto i kiedy ponosi odpowiedzialność zarówno za nieautoryzowane płatności, jak i za zawarte w wyniku oszustwa umowy o kredyt konsumencki.

Proponowane przez nas zmiany są istotne dla bardzo szerokich grup społecznych, ponieważ ułatwią odzyskiwanie środków wyłudzonych przez oszustów, zwiększą zaufanie do całego systemu finansowego, a instytucjom pozwolą skutecznie zapobiegać oszustwom” — mówi minister finansów Kristupas Vaitiekūnas.

Zgodnie z projektem dostawcy usług płatniczych będą musieli monitorować transakcje i wykrywać podejrzane operacje jeszcze przed ich realizacją. Instytucje finansowe zostaną także zobowiązane do informowania klientów o nowych metodach oszustw i sposobach ochrony.

Ministerstwo podkreśla, że skuteczność nowych rozwiązań będzie zależała także od szybkiej reakcji mieszkańców. Osoby, które podejrzewają oszustwo, powinny niezwłocznie kontaktować się ze swoim bankiem i policją.

Opr. J.B. na podst.
inf. Ministerstwa Finansów

Polecimy na polskie wybrzeże: powrócił kierunek podróży na trasie Wilno-Gdańsk

Justyna Giedrojć

— Loty do polskiego miasta portowego będą realizowane przez cały rok — cztery razy w tygodniu w sezonie letnim i trzy razy w tygodniu w sezonie zimowym. Gdańsk stał się trzecim polskim kierunkiem podróży z lotniska w Wilnie. Oprócz lotów nad Bałtyk przez cały rok realizowane są połączenia do Warszawy i Krakowa — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Martynas Jaugelavičius, rzecznik Litewskich Portów Lotniczych (LTOU).

Gdańsk to jedno z najbardziej malowniczych miast Polski, słynące z bogatej historii, barwnej architektury i pięknych plaż. Turyści mogą tu spacerować po zabytkowym Starym Mieście, podziwiać okazałą Bazylikę Mariacką, zwiedzić Europejskie Centrum Solidarności lub wypocząć w nadmorskich kurortach Sopotcie i Gdyni.

„Nowy kierunek do Gdańska jeszcze bardziej wzmacnia połączenie między Litwą a Polską i zapewnia mieszkańcom wygodniejsze możliwości podróżowania zarówno w celach biznesowych, jak i na krótkich wyjazdach nad Morze Bałtyckie. Systematycznie rozbudowujemy siatkę połączeń, aby przynosiła oczywiste korzyści zarówno pasażerom, jak i gospodarce kraju” — powiedział wiceminister transportu i komunikacji Roderikas Žiobakas.

TANIE I KOMFORTOWE ROZWIĄZANIA DLA PODRÓŻNYCH

„Cieszymy się, że udało się uruchomić nowy kierunek Wilno-Gdańsk, rozszerzając tym samym naszą siatkę połączeń w regionie. Ta nowa trasa po raz kolejny potwierdza nasze zobowiązania na Litwie oraz dążenie do oferowania pasażerom najniższych cen i najwygodniejszych rozwiązań

5 maja linie lotnicze Wizz Air uruchomiły bezpośrednie regularne loty między Wilnem a Gdańskiem.

podróżniczych. Gdańsk, z bogatą historią i nadmorskim urokiem, to doskonałe miejsce zarówno na weekendowy wypad, jak i krótki urlop” — mówi Salvatore Gabriele Imperiale, dyrektor ds. komunikacji korporacyjnej w Wizz Air.

Simonas Bartkus, dyrektor generalny Litewskich Portów Lotniczych zaznaczył, że połączenie Wilno-Gdańsk jest ważne dla litewskiego sektora turystyki przyjazdowej.

„Dziękujemy naszym wieloletnim partnerom lotniczym, firmie Wizz Air, za nowy kierunek ważny dla litewskiego sektora turystyki przyjazdowej. Nie mam wątpliwości, że niezwykle dogodny rozkład lotów i krótki czas lotu zachęcą mieszkańców Litwy do odwiedzenia polskiego wybrzeża, a gości z Polski do odkrycia Wilna” — stwierdził Bartkus.

Wizz Air to czołowa węgierska tania linia lotnicza, założona w 2003 r., obsługująca ponad 100 tras w Europie i poza nią oraz należąca do najszybciej rozwijają-

cych się przewoźników w regionie. W 2025 r. z usług firmy skorzystało 68,8 mln pasażerów. Przewoźnik dysponuje nowoczesną flotą samolotów Airbus i koncentruje się na oferowaniu przystępnych cenowo podróży. W tym roku rozwija swoje bazy operacyjne m.in. we Włoszech i Wielkiej Brytanii.

SAMOLOTEM TANIEJ NIŻ AUTOKAREM

Loty z Wilna do Gdańska zostały wznowione po kilku latach przerwy.

— Połączenia lotnicze na tym kierunku zostały wstrzymane w 2019 r. z powodu pandemii koronawirusa. Wizz Air oraz Air Baltic realizują loty na trasie Wilno-Kraków i Kraków-Wilno, natomiast z lotniska w Wilnie do Warszawy latają linie LOT — informuje Martynas Jaugelavičius.

Bilety lotnicze na trasie Wilno-Gdańsk i z powrotem można nabyć na oficjalnej stronie internetowej www.wizzair.com.

15.>>

Węgierskie linie lotnicze Wizz Air realizują loty na trasie Wilno-Gdańsk i Wilno-Kraków

Około połowa mieszkańców kraju planuje w tym roku co najmniej jedną podróż lotniczą

14.>>

Lot na tej trasie trwa około godziny. Na najbliższy weekend (16 maja) z tygodniowym wyprzedzeniem bilety z Wilna do Gdańska i z powrotem można było kupić za 54 euro. To taniej niż bilet na autokar, podróż którym trwa około 9 godzin.

NOWY REKORD KRAJOWYCH PORTÓW LOTNICZYCH

W ciągu pierwszych czterech miesięcy tego roku krajowe lotniska osiągnęły nowy rekord, obsługując nieco ponad półtora miliona pasażerów, czyli średnio o jedną dziesiątą więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku.

Ruch pasażerski na lotniskach intensywnie rósł w kwietniu, przekraczając 652 tys. pasażerów i osiągając kolejny rekord wszech czasów (w marcu przez lotniska przewinęło się 542,2 tys. pasażerów).

Ruch pasażerski na lotniskach intensywnie rósł w kwietniu, przekraczając 652 tys. pasażerów i osiągając kolejny rekord wszech czasów (w marcu przez lotniska przewinęło się 542,2 tys. pasażerów).

Pierwszy miesiąc letniego sezonu lotniczego był aktywny na wszystkich trzech lotniskach Litwy — w Wilnie, Kownie i Połdże. W kwietniu w tych portach lotniczych zrealizowano prawie 5 300 lotów — o 3,2 proc. więcej niż w tym samym miesiącu 2025 r.

„Letni sezon lotniczy, który rozpoczął się w kwietniu, przyniósł w tym miesiącu kolejny rekordowy wynik dla litewskich lotnisk. W obliczu wyzwań geopolitycznych, niepewnych tras i strajków, przepływ pasażerów, który wzrósł o jedną dziesiątą, świadczy o odporności naszego rynku i niesłabnącej chęci podróżowania. Spodziewamy się, że nowe i powracające kierunki podróży oraz częstsze loty wraz z ociepleniem klimatu jeszcze bardziej zachęcą ludzi do podróżowania samolotem i zwiedzania świata” — mówi Simonas Bartkus, dyrektor generalny LTOU.

W kwietniu wzrosła także ilość ładunków przewiezionych w sieci LTOU — przewieziono ich prawie 1 800 ton, czyli o 4,9 proc. więcej niż w tym samym miesiącu ubiegłego roku.

Niedawno przeprowadzone badanie wykazało, że około połowa (49 proc.) mieszkańców kraju planuje w tym roku co najmniej jedną podróż lotniczą. Najwięcej planów podróży lotniczych dotyczy lotów do Włoch, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Grecji i Turcji.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Minister. Więcej zdrowia w szkołach na Litwie

Podczas konferencji „Biura zdrowia społecznego — pomost ku zdrowszej przyszłości Litwy” (lit. Visuomenės sveikatos biurai — tiltas į sveikesnę Lietuvos rytojų), która odbyła się w piątek 8 maja w Sejmie, minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė zwróciła uwagę na kluczową rolę wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej w szkołach.

Minister zaznaczyła, że współczesna szkoła powinna nie tylko przekazywać wiedzę, ale także wzmacniać kompetencje społeczne, emocjonalne i związane ze zdrowym stylem życia. Tematy zdrowotne są obecne w programach nauczania od pierwszej do dwunastej klasy, a na lekcjach umiejętności życiowych omawiane są również kwestie profilaktyki przemocy i uzależnień.

„Celem lekcji wychowania fizycznego nie są tylko wyniki sportowe. Być może nawet ważniejsze jest to, aby podczas tej lekcji dzieci nauczyły się poznawać siebie, dbać o swoje zdrowie i budować wiarę we własne możliwości. Ważne jest, aby młodzież po ukończeniu szkoły rozumiała znaczenie zdrowia dla jakości życia, a aktywność fizyczną traktowała jako konieczność. Osiągnięcie tego celu możemy oczekiwać jedynie poprzez współpracę — z rodzicami, nauczycielami i specjalistami ds. zdrowia” — powiedziała Raminta Popovienė. Ministerstwo zapowiada także działania na rzecz poprawy jakości lekcji wychowania fizycznego. Narodowa Agencja Edukacyjna ma powołać radę ds. wychowania fizycznego, która będzie przygotowywać propozycje zmian w programie nauczania.

Ponad 30 proc. dzieci wybiera sportowe zajęcia pozaszkolne. W tym roku ogłoszono konkurs na krajowy program promujący aktywność fizyczną dzieci, na który w ciągu czterech lat planuje się przeznaczyć ponad 3 mln euro. Kontynuowany będzie również program nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych.

Opr. J.B. na podst. smsm.lt

Adam Hlebowicz: Czytelnicy „Kuriera Wileńskiego” mogą mieć wpływ na to, kogo opiszemy

„Jeśli macie państwo w pamięci osoby, które Waszym zdaniem powinny być zapisane na tych kartach, posiadacie swoje wspomnienia, relacje innych, ciekawe dokumenty, fotografie, może jakieś większe opracowania czy dzienniki, proszę o kontakt bezpośrednio ze mną” — apeluje do czytelników „Kuriera Wileńskiego” Adam Hlebowicz, inicjator i redaktor serii „Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991”.

Ilona Lewandowska: Jest Pan inicjatorem i redaktorem serii „Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991”. W 2024 r. ukazał się trzeci tom. Czy prace nad kolejnymi tomami są obecnie kontynuowane?

Adam Hlebowicz: Tak, prace nad kolejnymi tomami są kontynuowane. Cztery jest już w końcowej fazie prac redaktorskich, za chwilę będziemy mieli jego skład, finalne poprawki i będzie gotowy do druku. Mam nadzieję, że najpóźniej jesienią trafi do księgarń. Wtedy też formalnie rozpoczniemy prace nad tomem piątym, choć mam już kilkanaście biogramów, które są zaawansowane, właśnie z przeznaczeniem ich do publikacji w tym tomie. Zamieścimy w nim po raz pierwszy także biogramy osób żyjących, czyli tych osób, które zaangażowały się w odrodzenie polskości w ZSRS w drugiej połowie lat 80. i na początku 90. Czy będzie to tom ostatni, trudno w tej chwili przesądzać, będzie to zależało głównie od tego, ile materiału do potencjalnego tomu lub tomów zgromadzimy.

Prezentacja drugiego tomu w Wilnie spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem. Czy planuje Pan przyjazd do Wilna również z kolejnymi tomami serii?

Tak, jak najbardziej. Od początku publikowania tej serii jednym z głównych założeń było konfrontowanie ich treści z środowiskami, których ta publikacja dotyczy czyli Polakami zza wschodniej granicy. Takie spotkania odbywały się w Wilnie, Mejszagole, Solecznikach, obowiązkowo chcę z kolejnymi tomami znaleźć się w Wilnie i innych miejscowościach Wileńszczyzny.

W pierwszym i drugim tomie Polacy, którzy pozostali po wojnie

Adam Hlebowicz, pracownik IPN jest redaktorem serii „Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS 1945-1991” Fot. Sławek Kasper, IPN

na Litwie, stanowią bardzo silnie reprezentowaną grupę. Czy w kolejnych tomach ich obecność jest równie znacząca?

Zdecydowanie tak. Wynika to z faktu, że na Litwie obok Ukrainy, gdzie dominuje Lwów, pozostała po wojnie największa ilość polskiej inteligencji. Choć ilościowo pod względem liczby Polaków dominują Polacy z Białorusi, tam jednak inteligencji pozostało stosunkowo niewiele, głównie było to duchowieństwo. Litwa sowiecka tym się wyróżniała na tle innych republik, że posiadała szkolnictwo polskojęzyczne, z czasem przybyła polonistyka, teatr, zespoły folklorystyczne, tu ukazywał się jedyny w całym ZSRS dziennik „Czerwony Sztandar” wydawany po polsku. Ta sytuacja powodowała, że do Wilna, do innych miejscowości ciągnęli Polacy z Białorusi, którzy chcieli, żeby ich dzieci uczyły się mowy swoich przodków. Jeśli chodzi o gazetę, teatr, czy znane

zespoły śpiewaczo-taneczne to ich oddziaływanie wybiegało poza teren Litwy. „Czerwony Sztandar” miał swoich odbiorców praktycznie na całym ogromnym terytorium ZSRS. O ile w dwóch pierwszych tomach zamieściliśmy 43 biogramy Polaków lub osób związanych z językiem i kulturą polską, a pracujących na Litwie, to kolejne dwa tomy przynoszą 37 takich biografii. Jak łatwo policzyć Litwa ma 80 swoich przedstawicieli w słowniku. To dużo i mało zarazem, bo mamy świadomość, jak wiele jeszcze osób powinniśmy opisać w naszej publikacji.

Jak wygląda proces opracowywania poszczególnych biogramów?

Najpierw powstaje lista osób, które chcemy opisać. Potem szukamy autorów do ich napisania i sprawdzamy, czy posiadamy wystarczającą bazę źródłową, aby dany biogram mógł powstać. Źródła są bardzo różne.

16.>>

To oczywiście archiwalia, choć pozyskanie ich np. z Białorusi czy Rosji jest w ostatnich latach praktycznie niemożliwe. Nie ma w tym względzie żadnych kłopotów w przypadku wszystkich trzech krajów bałtyckich, także z Ukrainy, mimo toczącej się tam wojny. Niezwykle cenne są wszelkiego rodzaju źródła narracyjne takie jak wspomnienia, dzienniki, listy, relacje. Dodają one barw życiowych naszym bohaterom, bo oprócz najważniejszych dat z ich życia możemy lepiej poznać, jakimi byli ludźmi, czym się pasjonowali, jakie mieli relacje rodzinne etc. Korzystamy także, coraz częściej, z informacji zawartych w internecie, czy nowoczesnych form przekazu jak filmy, audycje, programy radiowe.

Zdarza się, że po osobach pełniących ważne funkcje w polskiej społeczności pozostaje niewiele wspomnień czy dokumentów — jak w przypadku Kazimiery Likszanki. Z czego wynika takie zatarcie pamięci i jak można poszerzać dostępne informacje?

Kazimiera Likszanka jest w naszym indeksie osób niezbędnych do opisanego od początku istnienia projektu. Jak dotąd mieliśmy za mało podstawowych danych, aby jej biogram umieścić w słowniku. Teraz jest duża szansa, że uda się tę lukę uzupełnić, z jednej strony z archiwaliów Centralnego Archiwum Wojskowego, z drugiej — dzięki pomocy czytelników „Kuriera Wileńskiego”, którzy mogli zetknąć się z postacią tej nauczycielki matematyki w szkole nr. 5 i 19 w Wilnie i Nowej Wilejce.

Ks. Twardowski w swoim znanym wierszu mówił o „śpieszeniu się w kochaniu ludzi, bo tak szybko odchodzą”. To mądre stwierdzenie odnosi się też do pracy historyków. Mój mentor prof. Tomasz Strzembosz mówił do nas, wtedy młodych adeptów historii z KUL — „panowie, źródła szybko odchodzą z tego świata, trzeba się śpieszyć, aby zdążyć ich nagrać, spisać, przeprowadzić rozmowę”. Inny wymiar ratowania przeszłości to nasze dokumenty rodzinne, fotografie, listy, które mogą się komuś wydawać już niepotrzebne, do wyrzucenia, a tymczasem dla historyków, ale i naszej wspólnej pamięci to są często bezcenne źródła.

W słowniku często pojawiają się odwołania do „Czerwonego Sztandaru” i późniejszego „Kuriera Wileńskiego”. Jaką rolę, Pana zdaniem, odegrała ta prasa w dokumentowaniu życia Polaków na Litwie?

Dzięki prasie zachowało się bardzo wiele świadectw minionego czasu. Kapitalną robotę prowadził przez wiele lat Jerzy Surwiło, najpierw w „Czerwonym Sztandarze”, a potem w „Kurierze Wileńskim”, namawiając czytelników do dzielenia się wspomnieniami o sobie i ludziach nieprzeciętnych. Dzięki czemu po latach mogła powstać książka „Zostali tu z nami na dobre i złe. Losy przedstawicieli przedwojennej inteligencji Wilna i Wileńszczyzny po 1944 r.”. Często są tam przytaczane same nazwiska, z niewielkim biogramem, ale to dobry punkt wyjścia do dalszych poszukiwań. Niekiedy ciekawą inspiracją do opisanego osoby są listy z dawnego „Czerwonego Sztandaru”, chętnie drukowane przez redakcję (...).

W Pana badaniach pojawia się wiele postaci nauczycieli, których pamięć z czasem zanikła. Których pedagogów — Pana zdaniem — wciąż czekają na przypomnienie?

Ich lista jest bardzo długa, zdecydowanie za mało mamy opisanych takich postaci w słowniku. Przy czym niekoniecznie musieli to być poloniści czy historycy, w wypadku których o odniesienie patriotyczne jest najłatwiej. Często byli to ludzie innych specjalizacji jak przywołana tu matematyczka Likszanka, opisani w słowniku chemiczka Idalia Żyłowska, czy łączący historię ze sportem Stanisław Mikonis. Świetni pedagodzy oddziałujący na dzieci i młodzież trafiali się w każdej specjalizacji i warto te postawy i działalność takich osób utrwalić dla potomnych na piśmie.

W trakcie prac nad kolejnymi tomami do zespołu autorów dołączają nowe osoby. Jak udaje się Panu zainteresować serią coraz większe grono autorów?

Jestem dumny z tego, że w przygotowaniu czterech tomów słownika wzięło udział już 50 autorów. To zawodowi historycy, częstokroć o ogromnym dorobku naukowym, zazwyczaj mocno związani z tematyką dawnych kresów Wschodnich

Rzeczypospolitej. To działacze, dziennikarze, artyści mieszkający na co dzień na Litwie, Białorusi, Ukrainie, w Rosji. To wreszcie przedstawiciele rodzin osób, które zostały opisane w „Zostali na Wschodzie”. Oczywiście moim, i pozostałych współpracowników zadaniem jest zunifikowanie wszystkich tekstów, nadanie im podobnych kryteriów, tak aby słownik był spójny. Ten fantastyczny odzew ze strony autorów haseł jest także potwierdzeniem, jak bardzo nasza publikacja jest potrzebna, żeby utrwalić pamięć, często jest to jedyna forma utrwalenia wspomnienia o tych, którzy w najtrudniejszych warunkach opresji państwa sowieckiego potrafili zachować polskość. Warto w tym kontekście przywołać nazwiska takich nauczycieli jak Ludwik Kuczewski, Zbigniew Rymarczyk, Felicja Steciewiczowa, Anatol Waleszkiewicz ze Szkoły nr. 5 w Wilnie, czy z dawnej Szkoły nr. 11 — Nikodema Krasowskiego i Ludmiły Siekackiej, ze szkoły nr. 19 — Haliny Mikołajówny, Weroniki Skupiowej, Zofii Szulc-Rzeszowskiej, Heleny Wasilewskiej, a także pedagogów Anatola Korniuksa oraz Heleny i Ryszarda Kuźmów z Landwarowa, Teresy Myszkó z Podbrodzia, Reginy Ciechanowicz z Trok, czy Jadwigi Montwiłłówna-Żotkiewicz z Nowej Wilejki. Ta lista jest oczywiście o wiele bogatsza i od Państwa, Czytelników „Kuriera Wileńskiego” wiele zależy — kogo powinniśmy jeszcze opisać w naszej wielotomowej publikacji.

Czy czytelnicy „Kuriera Wileńskiego” mogą w jakiś sposób włączyć się w współtworzenie słownika, np. poprzez przekazywanie wspomnień, dokumentów lub rodzinnych archiwaliów?

Bardzo o to proszę. Jeśli macie państwo w pamięci osoby, które naszym zdaniem powinny być zapisane na tych kartach, posiadacie swoje wspomnienia, relacje innych, ciekawe dokumenty, fotografie, może jakieś większe opracowania czy dzienniki, proszę o kontakt bezpośrednio ze mną, adam.hlebowicz@ipn.gov.pl, lub za pośrednictwem redakcji gościnnego „Kuriera Wileńskiego”. ■

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Dzikie zwierzęta coraz bliżej ludzi.

Istotne porady specjalistów

Honorata Adamowicz

Po ostatnich głośnych zdarzeniach dotyczących dzikich zwierząt, specjaliści w rozmowie z „KW” przypominają o istotnych zasadach bezpiecznego zachowania podczas niespodziewanych spotkań z dziką fauną.

Ostatnio w przestrzeni publicznej pojawiło się kilka doniesień o dzikich zwierzętach — mieszkańcy Wilna zauważyli niedźwiedzia brunatnego w pobliżu terenów mieszkalnych. Głośno też było o wypadku mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza po zderzeniu z dzikiem. Zdarzenia te przypominają, że dzikie zwierzęta coraz częściej zbliżają się do ludzi i dróg.

Specjaliści Departamentu Ochrony Środowiska w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreślają, że niedźwiedź brunatny jest rzadkim, ale niebezpiecznym gościem, dlatego bardzo ważne jest zachowanie ostrożności.

JEŚLI SPOTKAŁEŚ NIEDŹWIEDZIA...

— Po zauważeniu niedźwiedzia brunatnego najważniejsze jest zachowanie bezpiecznej odległości. Pod żadnym pozorem nie wolno podchodzić do zwierzęcia, filmować go, fotografować, ścigać ani próbować przepędzać. Jeśli niedźwiedź staje na tylnych łapach, nie oznacza to jeszcze, że szykuje się do ataku — w ten sposób zwierzę próbuje lepiej rozeznać otoczenie. Jeśli zwierzę zaczyna się zbliżać, zaleca się zachować spokój, nie panikować, wyprostować się, podnieść ręce, a w przypadku grupy — zbliżyć się do siebie, aby wyglądać na większych. Nie wolno krzyczeć, machać rękami ani uciekać — może to wywołać u niedźwiedzia stres lub sprowokować atak. O zauważeniu niedźwiedzia brunatnego należy natychmiast poinformować służby ratunkowe pod numerem 112 — radzą przedstawiciele departamentu.

SEZONOWE MIGRACJE I WZROST LICZBY KOLIZJI

W maju zwierzęta intensywnie migrują z powodu okresu godowego, a także pojawia się większe zagrożenie, że młode się oddalą od matek, dlatego częściej przekraczają drogi, co może skutkować wypadkiem. Jesienią natomiast częstsze zderzenia wynikają z gorszej widoczności, dłuższych godzin ciemności oraz trwającego w październiku okresu godowego łośi i jeleni. Na drogach najczęściej dochodzi do zderzeń z sarnami i dzikami. Najpoważniejsze wypadki, jak zauważają specjaliści, zdarzają się zwykle przy zderzeniach z łośiami — takie kolizje często kończą się poważnymi obrażeniami zarówno ludzi, jak i zwierząt. Liczba zderzeń z dzikimi zwierzętami wzrasta wczesną wiosną i późną jesienią, szczególnie w miesiącach kwiecień-maj oraz październik-listopad.

APEL DO KIEROWCÓW

Departament Ochrony Środowiska zaleca kierowcom, aby zawsze poruszali się z bezpieczną prędkością w terenach leśnych i innych miejscach migracji zwierząt. Po zauważeniu dzikiego zwierzęcia należy

zmniejszyć prędkość oraz zwracać uwagę na znaki ostrzegawcze.

— Aby uniknąć zderzeń z dzikimi zwierzętami, ważne jest przestrzeganie kilku zasad: po zauważeniu zwierzęcia należy zmniejszyć prędkość, użyć sygnału dźwiękowego, aby zwrócić uwagę zwierzęcia, oraz prowadzić samochód możliwie płynnie i spokojnie. Należy zachować szczególną ostrożność o zmierzchu i nocą, kiedy zwierzęta są bardziej aktywne, zwłaszcza na terenach leśnych, używać specjalnych gwizdków montowanych na lusterkach lub zderzaku samochodu — wydają one charakterystyczny dźwięk ostrzegający dzikie zwierzęta przed zbliżaniem się do drogi. Jeśli zwierzę zostało potrącone przypadkowo, kierowca nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku ani nie musi płacić grzywny. Jednak w każdym przypadku ma obowiązek zgłosić zdarzenie pod numer alarmowy 112 — radzą specjaliści z departamentu.

Aby uniknąć niebezpiecznych sytuacji zarówno dla ludzi, jak i dla dzikich zwierząt, po zauważeniu dzikiego zwierzęcia w mieście najważniejsze jest obserwowanie go z daleka i nieingerowanie. Jeśli zwierzę wygląda na zdrowe i aktywne, nie potrzebuje pomocy — samo odnajdzie drogę z powrotem do natury. ■

Aby uniknąć niebezpiecznych sytuacji, po zauważeniu niedźwiedzia najważniejsze jest obserwowanie go z daleka i nieingerowanie. Fot. Freepik

Pielęgniarek nadal brakuje, a ich praca wciąż pozostaje niedoceniana

Honorata Adamowicz

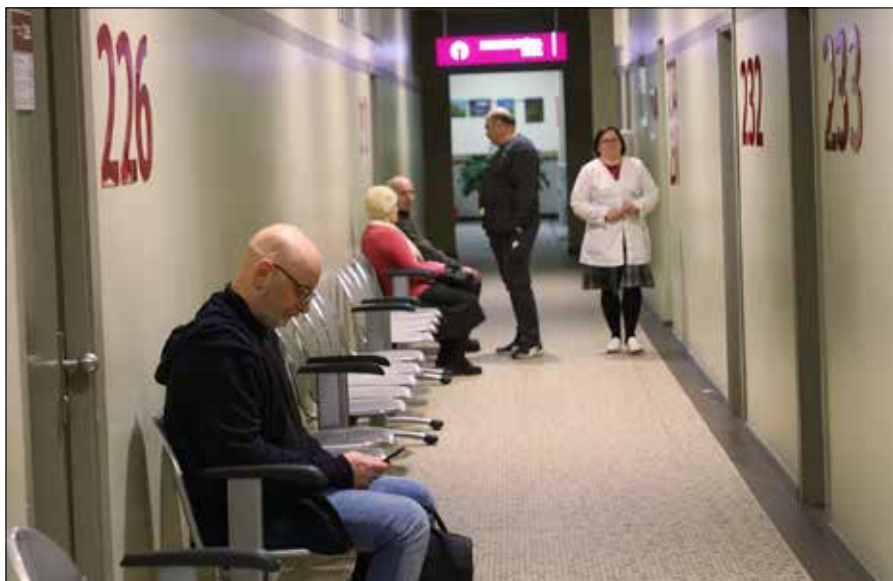
12 maja na całym świecie obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek — święto, które przypomina o kluczowej roli tego zawodu w systemie ochrony zdrowia. Na Litwie coraz głośniej mówi się o narastającym niedoborze pielęgniarek, który wpływa na jakość opieki nad pacjentami, oraz o braku odpowiedniego docenienia i szacunku dla ich wymagającej, codziennej pracy.

DUŻA WIEDZA, EMPATIA I UMIEJĘTNOŚĆ KOMUNIKACJI

— Pielęgniarka to w rzeczywistości bardzo odpowiedzialny i bardzo potrzebny zawód. Pielęgniarki i pielęgniarze pracują zarówno z osobami zdrowymi, jak i chorymi. Opiekują się nie tylko pacjentami dorosłymi, ale także niemowlętami, dziećmi oraz osobami w podeszłym wieku. Zapewniają opiekę, pielęgnację i wsparcie. Do tej pracy potrzebna jest duża wiedza i umiejętności, ponieważ współczesne pielęgniarstwo bardzo się zmieniło w porównaniu do tego sprzed kilkudziesięciu lat. Niezbędna jest również empatia oraz umiejętność właściwej komunikacji z pacjentami — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aušra Volodkaitė, prezes Organizacji Litewskich Specjalistów Pielęgniarstwa.

NIEDOBÓR PERSONELU I ROSNĄCE OBCIĄŻENIE

Jak podkreśla nasza rozmówczyni, jednym z największych problemów w zawodzie pielęgniarki jest ich niedobór na Litwie i na całym świecie. Pielęgniarstwo nie zawsze jest postrzegane jako prestiżowy zawód, mimo że wymaga wysokich kompetencji, wiedzy i doświadczenia. Praca pielęgniarki wymaga ogromnej odpowiedzialności. Studia pielęgniarskie trwają około 3,5-4 lata, jednak nawet po ich ukończeniu nie zdobywa się od razu wszystkich potrzeb-

Według ekspertki, państwo powinno ograniczyć nadmierne obciążenie oraz przyciągać większą liczbę specjalistów do placówek medycznych

Fot. Dainius Labutis, ELTA

nych umiejętności; wiele z nich rozwija się dopiero w praktyce zawodowej. Pielęgniarki muszą mierzyć się z dużym obciążeniem, trudnym środowiskiem oraz liczbą pacjentów często przekraczającą obowiązujące normy.

— Często brakuje personelu, przez co konieczna jest szybka reorganizacja pracy, podejmowanie natychmiastowych decyzji. Wymaga to wysokich umiejętności zawodowych oraz odporności emocjonalnej, ponieważ pielęgniarki muszą zachować spokój nawet w trudnych sytuacjach, gdy pacjenci bywają wymagający lub zdenerwowani. Zdarza się również duże przeciążenie pracą, co wynika z niedoboru personelu. W takich warunkach pielęgniarki muszą pracować w nadgodzinach — podkreśla Volodkaitė.

Obecnie wzrasta samodzielność pielęgniarek z personelu pomocniczego lekarza stają się one pełnoprawnymi, niezależnymi członkiniami zespołu ochrony zdrowia. Współczesna medycyna coraz mocniej opiera się na technologii, innowacjach i sztucznej inteligencji. Pielęgniarki korzystają dziś z narzędzi, których jeszcze 20-30 lat temu nie było, co wymaga stałego uczenia

się i dostosowywania do nowych realiów pracy. Dlatego — jak podkreśla ekspertka — konieczne jest dalsze zwiększanie autonomii pielęgniarek oraz rozwijanie ich kompetencji.

ZATRZYMAĆ PIELEŃNIARKI W KRAJU

— Państwo powinno zadbać, aby nie brakowało pielęgniarek. Powinno zwiększyć atrakcyjność zawodu, zmniejszyć stres w pracy, ograniczyć nadmierne obciążenie oraz przyciągać większą liczbę specjalistów do placówek medycznych. Trzeba również zwiększyć szacunek dla samego zawodu oraz poprawić warunki pracy, aby ludzie nie wyjeżdżali za granicę, lecz chcieli pracować w kraju. Składają się na to: wynagrodzenie, obciążenie pracą, odpowiednie warunki pracy oraz organizacja pracy. Chodzi o to, aby pracownicy mogli odpoczywać, mieć czas dla siebie i nie byli przeciążeni zbyt dużą liczbą pacjentów. W placówkach powinno pracować wystarczająco dużo pielęgniarek i asystentów, aby opieka nad pacjentami była realizowana zespołowo, bez nadmiernego obciążenia jednostek — podkreśla Aušra Volodkaitė. ■

Tegoroczny „Marsz Polonii” w Dyneburgu – biało-czerwony pochód pamięci i wspólnoty

W cieniu biało-czerwonych flag, przy dźwiękach polskich pieśni i w obecności setek rodaków z całej Łotwy, Dyneburg po raz kolejny stał się 2 maja br. stolicą polskości nad Dźwiną.

Tegoroczny Marsz Polonii, zorganizowany z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, zgromadził przedstawicieli polskich organizacji, zespołów folklorystycznych, młodzież szkolną, mieszkańców miasta oraz delegacje z Polski i Litwy. Uroczystości miały nie tylko patriotyczny, ale także głęboko symboliczny charakter – były manifestacją pamięci historycznej i przywiązania do polskich korzeni.

PIELĘGNOWANIE PAMIĘCI O POLSKICH LEGIONISTACH

Marsze Polonii organizowane w Dyneburgu od lat są jednym z najważniejszych wydarzeń środowiska polskiego na Łotwie. Ich tradycja wiąże się z obchodami Świąt Majowych oraz pielęgnowaniem pamięci o polskich legionistach poległych w kampanii łatgalskiej 1920 r. To właśnie wtedy wojska polskie i łotewskie wspólnie wyzwalały Łatgalię spod bolszewickiej okupacji, zapisując jeden z najważniejszych rozdziałów w historii relacji obu narodów.

Każdego roku uczestnicy marszu przechodzą ulicą Warszawską pod pomnik i krzyż upamiętniający legionistów, oddając hołd poległym. Tegoroczne uroczystości rozpoczęły się przy Polskim Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Dyneburgu. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele władz miasta, polskiej dyplomacji, Związku Polaków na Łotwie, a także zespoły artystyczne z Polski, Litwy i Łotwy. W marszu uczestniczyli również młodzi ludzie biorący udział w projekcie „Majówka z Polską w sercu”.

Szczególną rolę podczas obchodów odegrała Żanna Stankie-

|| Dyneburg po raz kolejny, stał się 2 maja br. stolicą polskości nad Dźwiną

wicz – kierownik Centrum Kultury Polskiej w Dyneburgu oraz choreograf i opiekunka młodzieżowego Zespołu Tańca Ludowego „Kukułeczka”. To właśnie ona od lat należy do głównych organizatorów wydarzenia i osób podtrzymujących polskie tradycje w Dyneburgu.

„Serdecznie witamy przedstawicieli Urzędu Miasta, przedstawicieli Związku Polaków na Łotwie, delegacje zespołów z Litwy, Polski i Łotwy oraz wszystkich uczestników dzisiejszej uroczystości” – mówiła podczas rozpoczęcia obchodów.

21.>>

|| Dyneburski marsz zgromadził przedstawicieli polskich organizacji, zespołów folklorystycznych, młodzież szkolną, mieszkańców miasta oraz delegacje z Polski i Litwy

20.>>

Po wspólnej modlitwie i złożeniu kwiatów przy pomniku legionistów przypomniawszy, że miejsce pamięci pozostaje ważnym symbolem dla miejscowych Polaków. „Dziękujemy za wspólną modlitwę, refleksję oraz oddanie hołdu tym, którzy walczyli o wolność i oddali tu swoje życie. Niech pamięć o ich poświęceniu pozostanie trwałym świadectwem historii i fundamentem wzajemnego szacunku” — podkreśliła Żanna Stankiewicz.

WYSTĘPY I PRZEMÓWIENIA

Marszowi towarzyszyły występy zespołów folklorystycznych. Publiczność mogła zobaczyć m.in.: zespół „Sto Uśmiechów” z Wilna będący reprezentacją Gimnazjum im. Adama Mickiewicza oraz szkoły-przedszkola „Źródelko”, Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiaczy” z Łukowa oraz Zespół Tańca Ludowego „Kukułeczka” z Dyneburga. Kolorowe stroje ludowe, biało-czerwone balony i flagi sprawiły, że ulica Warszawska zamieniła się w wielką manifestację polskiej obecności na Łotwie.

Do uczestników marszu zwrócił się również burmistrz Dyneburga — Andrejs Elksniņš, który podkreślił znaczenie polskiej społeczności dla historii i współczesności miasta. „Polacy w Daugavpils są ważną częścią miasta. Dzisiejszy dzień jest przykładem patriotyzmu i przywiązania do swoich korzeni” — mówił mer

Kierownik Ambasady RP w Rydze Tomasz Szeratics podkreślił szczególny wymiar obchodzonego święta

Dyneburga, składając życzenia miejscowej Polonii.

Ważnym gościem uroczystości był również kierownik Ambasady RP w Rydze w randze chargé d'affaires ad interim Tomasz Szeratics, który podkreślił szczególny wymiar obchodzonego święta. „Dzisiaj obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej i Dzień Polaków za granicą i Polonii. To jest wasze święto” — mówił do zgromadzonych.

Dyplomata dziękował Polakom mieszkającym na Łotwie za ich codzienną działalność na rzecz zachowania języka, kultury i tradycji. „Jest to dobra okazja, żeby podziękować Państwu za to, co robicie dla polskości, dla Polski, za to, co robicie dla Łotwy i za to, co robicie dla stosunków polsko-łotewskich. Jesteśmy z Państwa dumni i wdzięczni” — podkreślał Tomasz Szeratics.

Zwrócił także uwagę na symbolikę miejsca, w którym odbywały się uroczystości. „To bardzo symboliczne, że spotykamy się w tym ważnym miejscu, gdzie możemy upamiętnić przeszłość. Zaczęliśmy nasz marsz przed szkołą, która jest najlepszą inwestycją w przyszłość” — zaznaczył.

Marsz Polonii w Dyneburgu pozostaje jednym z najbardziej wyrazistych przykładów aktywności polskiej społeczności na Łotwie. Dla starszych uczestników jest przypomnieniem rodzinnej historii i pamięci o przodkach, dla młodszych — lekcją tożsamości i wspólnoty. Każdego roku biało-czerwony pochód ulicami miasta pokazuje, że polsność nad Dźwiną nie jest jedynie wspomnieniem przeszłości, ale żywą częścią współczesnego Dyneburga. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Uroczystości miały nie tylko patriotyczny, ale także głęboko symboliczny charakter — były manifestacją pamięci historycznej i przywiązania do polskich korzeni

Otwarcie wystawy plenerowej w Rudominie

Tatarzy mieszkają na Litwie od ponad sześciu wieków. Pierwszych Tatarów sprowadził wielki książę litewski Witold ze swojej zwycięskiej wyprawy na Krym. Tatarzy przybyli na Litwę jako wojownicy – bronili państwa, bronili Wilna i stali się ważną częścią społeczeństwa.

Z biegiem czasu ich życie się zmieniło. Z wojowników stali się budowniczymi społeczności – uprawiali ziemię, zajmowali się rzemiosłem i słynęli jako niezawodni przewoźnicy, dostarczający towary nawet do odległych krain. Jedną z najstarszych osad tatarskich na Litwie jest wieś Sorok Tatarų w rejonie wileńskim.

6 maja Centrum Kultury w Rudominie zaprosiło do bliższego zapoznania się z historią i kulturą Tatarów. Tego dnia została otwarta wystawa plenerowa „Dziedzictwo kulturowe Tatarów”.

Wystawa zaprasza do zapoznania się ze wsią Sorok Tatarų, jej historią i ludźmi, którzy od wieków stanowili nieodłączną część społeczności naszego kraju.

Na wystawie można poznać nie tylko fakty historyczne, ale także żywe świadectwa. Jednym z głównych akcentów wystawy jest prezentacja wybitnych osobistości, takich jak książęta Rudzewiczowie, szlachcice Sobolewscy czy Mensaid Bajraszewski, którzy chronili i pielęgowali kulturę tatarską na Litwie. Prezentowane są tu również unikatowe artefakty – stare księgi, teksty religijne i zabytki. Ukazują one, jak Tatarom udało się zachować wiarę i zwyczaje, żyjąc z dala od ojczyzny. Szczególnie miejsce zajmuje historia meczetu – serca społeczności.

Wystawa przypomina nam o jednej ważnej rzeczy – historia Litwy zawsze była wielokulturowa. Różne narody żyły tu razem, tworząc, pielęgnowując i przekazując swoje tradycje z pokolenia na pokolenie.

Na otwarcie wystawy do Rudomina przybyły również przedstawicielki Tatarów litewskich – Zita Milkamanowicz oraz Elnara Churlu. Opowiedziały o sobie i swoich rodzinach, a także zapoznały uczestników z dziedzictwem kulinarnym Tatarów. Goście imprezy dowiedzieli się wielu interesujących faktów o kuchni tatarskiej – jaka była kiedyś i jaka jest dziś,

Goście mieli okazję spróbować tradycyjnych potraw tatarskich

jakie dania są spożywane w święta oraz jakie mają znaczenie religijne. Tradycyjnymi daniami tatarskimi są między innymi kołduny, gołąbki, bastruma i suszone mięso gęsi. Goście mieli okazję nie tylko wysłuchać ciekawych opowieści o różnych potrawach oraz tradycjach ich spożywania, ale również spróbować tradycyjnych potraw tatarskich, m.in. chałwy czy stulistnika, czyli šimtalapisu.

Goście podczas imprezy mogli spokojnie zwiedzić wystawę, porozmawiać i wymienić się swoimi wrażeniami. Była to doskonała okazja, aby poznać bogatą historię i zwyczaje Tatarów oraz spróbować autentycznych smaków.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury w Rudominie. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

Na otwarcie wystawy do Rudomina przybyły również przedstawicielki Tatarów litewskich

„Prezent” w abonamencie, który staje się płatny. RRT reaguje

Darmowe dodatki do abonamentu po kilku miesiącach zamieniają się w płatne usługi, a konsumenci dowiadują się o tym dopiero po otrzymaniu wyższego rachunku.

Urząd Regulacji Łączności (RRT) alarmuje, że operatorzy muszą wyraźniej informować klientów o warunkach promocji i rosnących kosztach ukrytych za „prezentami”.

CORAZ WIĘCEJ SKARG OD KONSUMENTÓW

RRT wzywa operatorów telefonii komórkowej do bardziej przejrzystego informowania klientów o usługach dodatkowych i ofertach promocyjnych. Chodzi o przypadki, gdy bezpłatne usługi po określonym czasie automatycznie stają się płatne.

RRT informuje, że w ostatnim czasie otrzymuje coraz więcej zgłoszeń od konsumentów dotyczących dodatkowych usług oferowanych wraz z podstawowymi usługami mobilnymi, takimi jak telewizja, zabezpieczenia internetowe czy inne pakiety. Początkowo są one świadczone bezpłatnie, jednak po zakończeniu okresu promocyjnego opłaty naliczane są automatycznie, jeśli klient samodzielnie nie zrezygnuje z usługi.

KLIENT MUSI DOBRZE ZNAĆ WSZYSTKIE WARUNKI

Według regulatora takie praktyki nie są zakazane, jednak operatorzy mają obowiązek jasno i zrozumiale informować konsumentów o czasie trwania darmowego okresu, późniejszych opłatach oraz zasadach rozliczeń jeszcze przed podpisaniem umowy, a także przed zakończeniem okresu promocyjnego.

„Zaufanie konsumentów do rynku zaczyna się od jasnych zasad i uczciwego ich przestrzegania. Konsumentowi należy w zrozumiały sposób wyjaśnić, jakie usługi otrzymuje, ile będą one kosztować w przyszłości i od kiedy rozpocznie się ich rozliczanie. Informacje nie mogą być podawane w taki sposób, że rzeczywiste konsekwencje finansowe stają się ja-

Konsumenty powinni zwracać uwagę nie tylko na cenę abonamentu, ale także na warunki „darmowych” dodatków **Fot. Freepik**

sne dopiero po otrzymaniu wyższego rachunku” — zaznacza przewodnicząca RRT Jūratė Šovienė.

WĄTPLIWOŚCI TAKŻE WOKÓŁ PROMOCJI I SPRZĘTU

RRT zwraca uwagę, że konsumenci nie zawsze otrzymują wystarczająco jasne informacje dotyczące warunków promocji lub sprzętu dołączanego do umowy, na przykład tabletów. Zdaniem regulatora klienci powinni być dokładnie informowani o obowiązujących zniżkach, czasie ich trwania, dodatkowych opłatach oraz konsekwencjach wcześniejszego rozwiązania umowy.

RRT przypomina również, że jeszcze przed zakończeniem bezpłatnego okresu próbnego konsumenci powinni zostać odpowiednio poinformowani o dalszych warunkach świadczenia usług oraz przyszłych opłatach.

Regulator apeluje do wszystkich dostawców usług łączności elektronicznej o przeanalizowanie stosowanych praktyk i zwiększenie przejrzystości wobec klientów. Urząd oczekuje również, że operatorzy będą

aktywniej rozwiązywać spory bezpośrednio z klientami, zanim konsumenci zdecydują się skierować sprawę do regulatora.

RRT przypomina klientom, aby przed podpisaniem umowy dokładnie zapoznawali się z warunkami usług, zwracali uwagę na dodatkowe pakiety, długość promocji, zasady późniejszego naliczania opłat oraz warunki dotyczące oferowanego sprzętu.

LICZBA SPORÓW WZROSŁA

W pierwszym kwartale 2026 r. RRT rozpatrzyło 109 sporów między konsumentami a dostawcami usług łączności elektronicznej. To niemal 1,8 razy więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, gdy takich spraw było 61.

Większość sporów dotyczyła usług świadczonych przez Tele2 — 54 sprawy. W okresie od stycznia do marca eksperci RRT udzielili również 530 konsultacji konsumentom, którzy najczęściej zgłaszali pytania dotyczące praktyk stosowanych przez Tele2, Bitė Lietuva i Cgates. ■

Opr. J.B. na podst. RRT

MAJ – najpiękniejszy, bo najbardziej kwitnący miesiąc wśród wszystkich dwunastu braci roku. Kiedy się opuści oko bliżej ziemi, to zobaczy się mnóstwo różnych kwiatów i kwiatuszków, które kwitną, najczęściej w tym miesiącu, na biało, żółto i niebiesko. Jest ich tak dużo, iż mocno wątpię, czy ktoś bez encyklopedii roślinnej mógłby podać nazwę każdego z nich. Świat jest piękny i niezwykle ciekawy. Otwórzcie szerzej oczy, a zobaczycie! **UWAGA! Dobiega końca rok szkolny. Nie za górami, a już tylko za drzwiami WAKACJE!!!**

Motyle w brzuchu – na wiosnę!

Motylki w brzuchu to poetyckie określenie pewnego rodzaju ekscytacji, która towarzyszy człowiekowi najczęściej wtedy, gdy jest zakochany. Ale można „motyle” poczuć też, kiedy rozkwita pierwszy tulipan! Jak opisać to uczucie? To rodzaj łaskotania, które odczuwamy na widok osoby darzonej tym wyjątkowym rodzajem uwagi. Motyle w brzuchu możemy czuć również w innych sytuacjach – wtedy, gdy jesteśmy pobudzeni. Są to sytuacje, które

– choć budzą emocje – odbieramy pozytywnie. Oprócz łaskotania w brzuchu może pojawić się szybsze bicie serca, drżenie rąk, przyływ energii, problemy z koncentracją i mniejsza potrzeba jedzenia. Stan ten nie trwa wiecznie – czasami krócej, czasami dłużej. W dużej mierze

zależy to od charakteru każdego z nas. Jedno jest pewne, że takie motyle w brzuchu warto poczuć i każdy z pewnością w pewnym momencie swego życia je poczuje. Motyle w brzuchu to czysta biologia – reakcja obronna i mobilizująca organizm, a nie obecność owadów.

Ale dowcip!

– Synku, dlaczego płaczesz? Chciałeś okręcić i dostałeś okręcik. Czego jeszcze chcesz?
– Morza!!!!

Gramy w zielone!

Czy lubicie obserwować otaczającą przyrodę? To bardzo ciekawe zajęcie! Teraz na dworze jest coraz cieplej, słońce świeci mocniej, ptasi podróżnicy wracają z ciepłych krajów... Idzie wiosna! Zapraszamy Was na wspólną wycieczkę do lasu. Dziś przyjrzymy się bliżej drzewom...

Wystarczy wyjść na spacer do pobliskiego parku i przypatrzeć się drzewom – one wiele o sobie mówią. Drzewo dojrzewające od wczesnej młodości samotnie ma gęstą koronę, której

konary wyrastają z całego pnia i sięgają nieraz aż do ziemi. Drzewa rosnące w zespole mają korony smuklejsze i dolne konary umieszczone wysoko, znaczna część ich pni pozbawiona jest gałęzi i pokryta zeschniętymi sękami. Skąd ta różnica? Rośliny potrzebują do życia dużo światła (dlatego wiosną i latem rosną o wiele szybciej). Drzewo zacienione przez swych sąsiadów pnie się w górę, ku słońcu, wówczas jego boczne pędy z powodu braku światła po pewnym czasie obumierają i opadają, zaś nowe pąki nie rozwijają się. Po przekroju pnia drzewa można określić jego wiek – rok w życiu drzewa to dwa słoje.

Ku przestrodze. Wycieczka

– Był las, proszę Was –
i do tego lasu
dla zabicia czasu
przyszło młodzieńców dziewięciu.
Pierwszy – wyrzeźbił nożem
swoje nazwisko w korze.
Drugi – gdy tylko przybył,
skopał niewinne grzyby.
Trzeci – wesołość wznicił,
bo porozrzucił śmieci.

Czwarty – wrzeszczał jak goryl,
echo gra do tej pory.
Piąty – z wiatrówką w dłoni
zaczął wiewiórkę gonić.
Szósty – tak się rozgniewał,
że tłukł butelki o drzewa.
Siódmy – w zabawy szczyt,
podpalił leśne poszycie.
Wreszcie dwaj pozostali
gałęzie łamali.
A las,
proszę Was,

westchnął sobie żałośnie.
– Ja wyrosłem pięknie!
Ale co z nich wyrośnie...

W. Scisłowski

Łatwe odpowiedzi na trudne pytania

Jak to się dzieje, że ptaki siadające na przewodach wysokiego napięcia nie giną od porażenia prądem? Siedzenie na przewodach pod napięciem 400 tysięcy voltów wydaje się prostą drogą do spalenia się na węgiel. Jednakże ptaki mogą to robić bezkarnie, gdyż siedząc na przewodzie, nie mają kontaktu z ziemią: dotykają tylko kabla, więc mają takie same napięcie jak on. Brak różnicy napięć oznacza brak przepływu prądu, zaś brak przepływu prądu oznacza, że nie będzie porażenia. Za to, jeśli ptak machnie skrzydłami i zahaczy o sąsiedni przewód o innym napięciu, tragicznie się to skończy. Dlatego przewody są rozmieszczone na tyle szeroko, by ptaki nie powodowały spięcia.

Co to znaczy: „Chodzić jak zbląkana owca”?

Spotykają się w lesie dwa znajome sobie wilki.
– Witam szanowną sąsiadkę! Czy jest Zbyszek?
– Nie... Nie ma go. Już od paru dni chodzi po lesie jak zbląkana owca.
– Owca? Zbląkana? Gdzie!? Kiedy?!!
– Ojej! Tobie tylko owce w głowie, a mnie chodzi o to, że Zbyszek łązi bez żadnego celu, zupełnie jakby był nieprzytomny.
– Aha... Ale i tak poszukam tej owcy.
Myślę, że ten dialog wszystko Wam wyjaśnił. Czyli – chodzić jak zbląkana owca lub błąkać się jak owieczka znaczy tyle, co robić coś bez konkretnego celu, bez zaangażowania i byle jak i byle co.

Puszyste i chrupiące bułeczki z serem

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Zawijane i krojone na porcje, wychodzą niezwykle puszyste, wilgotne w środku i lekko chrupiące z wierzchu. A sam proces pieczenia to czysta przyjemność i zapach, który wypełnia cały dom.

Wykonanie:

Ciasto drożdżowe:

- 500 g mąki pszennej (najlepiej typ 450 lub 550) • 250 ml ciepłego mleka
- 7 g suchych drożdży lub 25 g świeżych • 70 g cukru • 80 g masła (roztopionego) • 2 żółtka • 1 jajko • szczypta soli

Na nadzienie serowe:

- 400 g twarogu (zmielonego lub dobrze rozgniecionego) • 1 żółtko • 50-70 g cukru (w zależności od preferencji) • 1 łyżeczka ekstraktu waniliowego lub cukru waniliowego • 1 jajko do posmarowania bułek

Wykonanie:

W dużej misce połączyć mąkę, cukier, sól i drożdże (jeśli używamy suchych). Dodać ciepłe

Bułeczki, które od razu przywołują smak dzieciństwa — miękkie, pachnące drożdżami i delikatnie słodkie.

■ Fot. autorka

mleko oraz jajko i żółtko. Dłonią wyrabiać ciasto, aż wszystko się połączy. Gdy składniki się połączą, wlać roztopione, letnie masło i wyrabiać przez ok. 8-10 minut, aż ciasto stanie się elastyczne i gładkie. Przykryć miskę ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce na ok. godzinę. Ciasto powinno podwoić swoją objętość.

W tym czasie przygotować nadzienie. Twaróg wymieszać z żółt-

kiem, cukrem i wanilią. Jeśli masa jest zbyt sucha, dodać odrobinę śmietany lub jogurtu, ale nie koniecznie. Masa serowa powinna być kremowa i łatwa do rozsmarowania, ale nie rzadka.

Wyrośnięte ciasto rozwałkować na dwa prostokąty o grubości ok. 0,5 cm. Na pierwszy prostokąt rozprowadzić równomiernie połowę nadzienia serowego, zostawiając niewielki margines przy brzegach, złożyć dłuższym brzegiem do środka, a drugi dłuższy brzeg położyć na niego i palcami lekko zlepzić.

Następnie pokroić ostrym nożem na kawałki (ok. 3-4 cm szerokości). Bułeczki ułożyć na formie wyłożonej papierem do pieczenia, przykryć ściereczką i zostawić do wyrośnięcia. Przed pieczeniem posmarować po wierzchu bułki rozmażonym jajkiem. Piec w piekarniku nagrzanym do 170°C funkcja góra-dół przez 20-25 minut, aż będą złociste i pięknie wyrośnięte. ■

Kremowy makaron z kurczakiem i szpinakiem

Pomysł na szybki, sycący i naprawdę pyszny obiad, ten makaron z kurczakiem, świeżym szpinakiem i kremowym sosem śmietankowym. Delikatne kawałki kurczaka, aromatyczny czosnek i aksamitny sos idealnie otulają makaron — to danie, do którego chce się wracać.

Składniki (2-3 porcje)

- 200-250 g makaronu • 1 duża pierś z kurczaka • 2 garście świeżego szpinaku (lub ok. • 100 g mrożonego) • 200 ml śmietanki 30 proc. • 2 ząbki czosnku • 1 mała cebula (opcjonalnie) • 2 łyżki oliwy lub masła • sól i pieprz do smaku • szczypta gałki muszkatołowej (opcjonalnie) • starty parmezan do podania

Wykonanie:

Makaron ugotować al dente według instrukcji na opakowaniu, a pod koniec gotowania zachować trochę wody z garnka — może się przydać do rozrzedzenia sosu. W międzyczasie pierś

■ Fot. autorka

z kurczaka pokroić w kostkę, doprawić solą i pieprzem, a następnie usmażyć na rozgrzanej oliwie lub maśle, aż kawałki będą gotowe i soczyste. Gotowego kurczaka zdjąć na chwilę z patelni. Na tej samej patelni podsmażyć drobno posiekaną cebulę i czosnek, aż staną się miękkie. Dodać świeży umyty i osuszony szpinak i mieszać, aż zwiędnie. Następnie wleć śmietankę, doprawić całość solą, pieprzem oraz szczyptą gałki muszkatołowej i gotować na małym ogniu, aż sos lekko zgęstnieje. Do gotowego sosu dodać usmażonego kurczaka oraz ugotowany makaron. Całość dokładnie wymieszać, w razie potrzeby dolewając odrobinę wody z gotowania makaronu, aby uzyskać idealnie kremową konsystencję. Danie podawać od razu, najlepiej posypane startym parmezanem. ■

Krzyżówka

Malec, dzidziuś Krzysztof, słynny odkrywca	Między skibami	Dostojny ubiór Imię dla pana	Ogro-dzenie z desek	Ryżówka samuraja	Iglak w ogrodzie	
Instru-ment ludowy 17		5	Miękki pantofel domowy		14	
Ludovic z kadry Fornalika				Jeży się na głowie	20 Bonet lub Kudrow	
			Bałtyckie kąpie-lisko	15		
Zupełna cisza na morzu		6		Jasniofi-letowy kolor	Czynny wulkan Sycylii	
Mięs z dawnej wiecz-rynkni	Tryt lub deuter	Lęk debiu-tanta	Leczni-czy sukulent			
Uprawa dwubój zimowy			8			
Indianin lub fryzura	Dorosły samiec sarny	Dawna odkryta bryczka	Barwi papierek lakmusowy na niebiesko	Kromka z wędliną	Członek załogi statku	Rurka do lemo-niady
			Jerzy, aktor („Lalka”)	18		
Niska kanapa			13	Atrybut krawca	Kopyto jelenia, krowy	
Nudysta na plaży			Szybko-schnąca farba		3	
		Lekka zima = kami-zelka				
Wyciąga ją pies do pana	19	Od diakona do papieża	Jadowity pająk	Miasto koncertu Orlen	7	
				Struss lub Smutniak		
„Nasza ...” Konopnickiej		Wyzna-czenie wartości	U Twaina został królewiczem	Ozdoba u man-kietu	Jego „Wesele Figara”	Mostek nad rzecką
Krewny pinczera						
Piłkarski odwet		12		10	Apetyt na jedzenie	
				Świato-wa wystawa		1
Szkic czegoś Woody, aktor	Grzebień żurawia, czapli				... przyjęć - w szpitalu	Budynek na osiedlu
4				Araujo lub Reagan		
Jaśmin lub agrest		21			Bywa mylonu w tańcu	2
	Płyń po polskiej krainie					
		9		Lokum dla papużki		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 7-8 MAJA

Poziomo: SZROT - GYROS - GENEZARET - SOKÓŁ - POKOS - LUSTRO - ŚLEPO-TA - PAPROĆ - RETOR - TRAKT - DOCZEPA - SZALA - UNCJA - IGREK - DOGMAT - OSAKA - SZTON - KALKUTA - MAKS - MAMKA - ROCKY - BALANS - SHOWMAN - KOALA - SAHARA - ALBA - UPĄŁ - SZYŃK - DOLINA - OAZA - ATOS

Pionowo: ASESURA - OSTOJA - OSOCZE - ZNOS - PUCZ - LOCHA - REKTOR - ZAIMEK - KOLANO - OZÓR - OBELGA - UMYWALKA - STAŁOŚĆ - PARTITA - AM-BASADA - GEPPERT - UKOS - KANA - MYTO - PERON - SZMAL - HULA - KWOTA - CZATA - AKAPIT - KOŁO - TOKAJ - KOKON - RANO - START - AWANS - SZĄŁAS

Hasło: Aptekarska dokładność

Uśmiechnij się!

– Wiesz wujku, ta trąbka, którą dałeś mi na Gwiazdkę, była najlepszym prezentem!
– Ależ Kaziu, przecież dostałeś tyle innych, ładnych zabawek...
– Tak, ale tatuś płaci mi teraz codziennie, żebym nie trąbił!

– Kaziu, ależ ty jesteś do mnie podobny!
– To nic, ciociu. Chłopcy nie muszą być piękni.

Wydawca odrzuca debiutancki tomik młodego poety.

– Ależ proszę pana, moja matka płakała czytając te wiersze! – oburza się poeta.

– W takim razie proszę je spalić i więcej nie robić przykrości mamie!

Londyn. Potworna mgła. Zderzają się dwa samochody.

– Gdzie pan stanął?! – wścieka się kierowca jednego z wozów.

– Jak to, gdzie?! Nie widzi pan, że to mój garaż?

Król na polowaniu pyta sługę:

– Czy trafiłem tego zająca?

– Wasza królewska mość raczył go ułaskawić...

Pani Kowalska pyta najstarszą córkę:

– Czy ten twój chłopak poważnie o tobie myśli.

– Oczywiście! Chodzi ze mną już dwa miesiące i jeszcze ani razu się nie uśmiechnął.

Rozmawiają dwie aktorki, jedna mówi:

– Mój były reżyser mówił, że mam mu zaufać, a on doprowadzi mnie do Oskara.

– I co? Masz go? – pyta druga.

– Tak, wkrótce pójdzie do szkoły.

Trzech kolegów wybrało się na polowanie. Po kilku godzinach słychać nawoływanie:

– Stasiu, jesteś?

– Jestem! – odzywa się głos z prawej.

– Józek, jesteś?

– Jestem! – odpowiada głos z lewej.

– Bogu dzięki! To znaczy, że naprawdę zastrzeliłem dzika!

Litwa blokuje wóz 19 ton odpadów z UK

Litewski Departament Ochrony Środowiska (lit. Aplinkos apsaugos departamentas, AAD) poinformował o udaremnieniu nielegalnego transportu 19 ton odpadów niebezpiecznych z Wielkiej Brytanii na Litwę. Ładunek został zatrzymany w Polsce. Według AAD przesyłka zawierała pocięte pojazdy przewożone bez wymaganego zezwolenia, z naruszeniem przepisów unijnego rozporządzenia dotyczącego transportu odpadów. Zgłoszenie o zatrzymanym transporcie wpłynęło do departamentu 19 grudnia 2025 roku.

Ustalono, że pojazdy miały trafić do zakładu przetwarzania odpadów na Litwie, gdzie planowano ich ostateczny demontaż. Części miały być następnie sprzedawane za pośrednictwem międzynarodowych platform handlu elektronicznego. Po kontroli przeprowadzonej przez polskie służby stwierdzono, że pocięte pojazdy należy sklasyfikować jako odpady niebezpieczne. W rezultacie cały transport uznano za nielegalny.

Litewski Departament Ochrony Środowiska, we współpracy z instytucjami w Polsce i Wielkiej Brytanii, potwierdził, że przewóz odbywał się bez obowiązkowej uprzedniej zgody wymaganej przez unijne przepisy. Po konsultacjach z zagranicznymi instytucjami oraz firmą odpowiedzialną za transport, 2 marca 2026 roku wydano zezwolenie na repatriację odpadów. Ostatecznie 13 kwietnia cały ładunek został bezpiecznie zwrócony do Wielkiej Brytanii.

„Ten przypadek po raz kolejny pokazuje, że w zapobieganiu nielegalnemu przemieszczaniu odpadów niezwykle ważna jest nie tylko skuteczna międzynarodowa współpraca między instytucjami, ale także prawidłowe przygotowanie dokumentów od samego początku transportu odpadów” — powiedziała Jurgita Sadauskaitė, dyrektorka Departamentu Ochrony Środowiska.

Opr. J. B. na podst. AAD

Wycieczka z Czarnego Boru w redakcji „Kuriera Wileńskiego”

W dniu 8 maja redakcję „Kuriera Wileńskiego” odwiedziła wycieczka uczniów z Czarnego Boru. To druga redakcyjna wycieczka Czarnoborzan w tym sezonie. Jednak, jak to bywa w wrzącym kotle informacji i zmian, jakim jest redakcja — każda wycieczka jest trochę inna.

TO NIE PIERWSZA EKIPA Z CZARNEGO BORU

Uczniowie pod przewodnictwem nauczycielki Brygidy Szarandy odwiedzili redakcję jedyne polskiego dziennika na Litwie. Zaszczyceni byliśmy słowami nauczycielki, że wycieczki w „Kurierze Wileńskim” są odkrywcze i ciekawe.

Uczniowie byli oprowadzani przez dwóch redaktorów, ponieważ termin wycieczki zbiegł się w czasie z licznymi porządkami organizacyjnymi, więc ruch na redakcyjnych korytarzach był intensywniejszy, niż zazwyczaj. Jeden z redaktorów widząc zainteresowanych uczniów, pokazał jedno z pierwszych cyfrowych aparatów.

„Kurier Wileński” był redakcją, która jako jedna z pierwszych odważyła się „przejść” na fotografię cyfrową, która wtedy była postrzegana względem tradycyjnej, klisz-

wej, jako fotografia niskiej jakości technicznej.

ZABYTKOWE „USTROJSTWA”

Uczniowie mogli sami obejrzieć zabytkowy aparat marki Minolta ze wszystkimi dziś już przestarzałymi pokrętłami i artefaktami.

Redaktorzy przedstawili uczniom historię gazety, od „Czerwonego Sztandaru” i jego roli dla Polaków na Litwie, ze wszystkimi kołami literackimi i rubrykami, aż po „Kurier Wileński”. W trakcie wycieczki można było zobaczyć archiwalne numery obu tytułów, a także poznać już nowoczesne wydania.

Po oprowadzeniu po drukarni uczniowie otrzymali najświeższe wydania „Kuriera Wileńskiego” oraz kalendarze z bohaterami tychże kalendarzy — Kapelą Kawalerów Podwileńskich. Jak dowiedzieliśmy się od uczniów, kapela jest dla nich dobrze znana od około pół roku, co zbiega się z dobrze przyjętym występem kapeli na gali Plebiscytu Czytelników „Polak Roku 2025” w lutym.

Po pamiątkowym zdjęciu i wymianie upominków życzyliśmy pomyslnie nauki i zaprosiliśmy uczniów ponownie do naszej redakcji. Do zobaczenia! ■

Opr. A.K.

Uczniowie poznali życie redakcji, otrzymali pamiątkowe numery, a do tego — kalendarze Fot. Apolinary Klonowski

Trump upokorzony, rozejm nie przetrwał. Na Litwie wizyta kancelarii Zełenskigo

Zawieszenie Ukraina-Rosja nie dotrwało 11 maja. Tymczasem na Litwę przyjechał szef kancelarii Wołodymyra Zełenskigo, który wyraził ubolewanie z powodu naruszenia przestrzeni powietrznej państw bałtyckich przez ukraińskie drony i zapowiedział udział specjalistów na Litwie, by zapobiec takim incydentom.

Zawieszenie broni, które miało trwać do 11 maja, zerwano krótko po zakończeniu parady w Moskwie. Jednak za niebombardowanie Moskwy Rosja zgodziła się wcześniej na wymianę „1 tys. za 1 000”.

TRUMP: „TO POCZĄTEK KOŃCA BARDZO DŁUGIEJ WOJNY”

Prezydent USA Donald Trump poinformował o porozumieniu ws. zawieszenia broni między Rosją i Ukrainą w piątek 8 maja na platformie Truth Social. Biały Dom przedstawiał to jako sukces przywództwa Trumpa, zawieszenie miało trwać do 11 maja. Jednak krótko po zakończeniu parady w Moskwie zerwano zawieszenie broni.

„Z przyjemnością ogłaszam, że w wojnie między Rosją a Ukrainą nastąpi TRZYDNIOWE ZAWIESZENIE BRONI (9, 10 i 11 maja). Obchody w Rosji przypadają na Dzień Zwycięstwa, ale podobnie jest w Ukrainie, ponieważ kraj ten również odegrał ważną rolę w II wojnie światowej” — napisał Donald Trump (pisownia oryginalna).

Amerykański przywódca poinformował także o uzgodnionej wymianie więźniów wojennych w formule „1 tys. za 1 000”. Łącznie miało zostać wymienionych 2 tys. osób.

„Mam nadzieję, że to początek końca bardzo długiej, krwawej i zaciętej wojny” — dodał prezydent USA.

W ramach ustaleń negocjacyjnych prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski podpisał dekret wyłączający okolice Placu Czerwonego w Moskwie z planu użycia ukraińskiej broni podczas rosyjskiej defilady 9 maja. „Na czas trwania parady (od godz. 10 czasu kijowskiego 9 maja 2026 r.) wyłączyć obszar Placu Czerwonego z planu użycia ukraińskiej broni” —

Na Litwie przebywa szef kancelarii Zełenskigo Kyryło Budanow (po lewej), który przybył rozmawiać m.in. o naruszeniu przestrzeni powietrznej państw bałtyckich przez ukraińskie drony Fot. Alfredas Pliadis, KAM

zapisano w dokumencie opublikowanym na stronie prezydenta Ukrainy.

Według administracji w Kijowie decyzję podjęto „w celach humanitarnych” po rozmowach ze stroną amerykańską. Zełenski podziękował Trumpowi i jego zespołowi za mediację oraz zaznaczył, że Ukraina oczekuje przestrzegania ustaleń przez Rosję.

KREML ZAAKCEPTOWAŁ WARUNKI USA

Rosja potwierdziła przyjęcie propozycji przedstawionej przez Waszyngton. Doradca Władimira Putina ds. polityki zagranicznej Jurij Uszakow oświadczył, że zawieszenie broni obowiązuje wyłącznie przez trzy dni i nie ma porozumienia w sprawie jego przedłużenia. Czyli faktycznie zaprzeczył porozumieniu, które przedstawił Donald Trump jako swój sukces.

W sobotę na Placu Czerwonym odbyła się rosyjska defilada z okazji 81. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Tegoroczne obchody różniły się jednak od wcześniejszych — po raz pierwszy od lat zabrakło ciężkiego sprzętu wojskowego, w tym czołgów i rakiet. Kreml tłumaczył decyzję względami bezpieczeństwa i zagroże-

niem ze strony ukraińskich dronów. W paradzie po raz pierwszy uczestniczyli także żołnierze Korei Północnej.

„Wszystko odbyło się spokojnie, z godnością i bez zbędnej militaryzacji” — powiedział po uroczystości Putin.

WIZYTA NA LITWIE

Tymczasem w poniedziałek 11 maja na Litwie przebywał szef administracji prezydenta Ukrainy Kyryło Budanow. Spotkał się z ministrem ochrony kraju Litwy Robertasem Kaunasem. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim zagrożeń związanych z dronami naruszającymi przestrzeń powietrzną państw bałtyckich pod wpływem rosyjskich środków walki elektronicznej.

Litewski minister poinformował, że Ukraina wyraziła ubolewanie z powodu incydentów z udziałem bezzałogowców. „Ukraina ubolewa, że drony, pod wpływem rosyjskich środków walki elektronicznej, naruszają przestrzeń powietrzną krajów bałtyckich” — powiedział Kaunas po spotkaniu.

Jak zapowiedział minister, do Litwy mają w najbliższym czasie przybyć ukraińscy specjaliści, którzy będą doradzać litewskim służbom w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom ze strony dronów. ■

Opr. J.B. na podst. PAP, BNS

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Mała Urania”
07.40 S. anim. „Legenda i nauka”
07.50 „Jedzenie ma znaczenie”
08.15 „Ziołowa apteka”
08.25 „Pięknie przyprawiONA”
08.40 „Zachodzą się w Polsce”
09.05 „Wileńska Podcastownia”
09.55 „Fake czy historia?”
10.30 „Notacje”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Mała Urania”
11.45 „Porozmawiajmy szczerze”
12.10 S. „Warto kochać”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Kulturalnie mówiąc”
13.30 „Panorama litewska”
13.40 „Anna Dymna spotkajmy się”
14.00 „W świątłach muzyki na bis”
14.10 „Anna od... pamięci” film dok.
14.55 „Polskie 100 lat”
15.25 „Raport naukowy”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Mała Urania”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Zaginione odnalezione”
17.45 „Pielgrzymi Nadziei”
18.00 S. „Blondynka”
18.45 „Dobre strony”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”

20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Profilerka Jastrzę”
21.50 „Porozmawiajmy szczerze”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Kulturalnie mówiąc”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.50 S. „Blondynka”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40** „Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, **15.00**, **16.00** „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wprowadzenie do Eurowizji 2026
22.00 Eurowizja 2026
00.20 S. „Kancelaria prawna”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”

8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Detektywi muzyczni”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Ustawka” komedia
00.35 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „LRT forum”
7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Co jest lepsze, sąsiedzie?”
8.30 „Wiara i życie”
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Dzień Kultury
15.00 Dodajmy czadu!
16.05 Żyj tak czy to, jak to możliwe
16.30 Kalendarz ogrodnika
17.00 Wyznania
17.30 „Clarence House. Dom rodziny królewskiej” film dok.
18.20 Monologi
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Euromaxx
19.30 „Magowie sztuki szklanej w Wenecji. Piece Murano” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia

21.30 „Japoński anioł. Chiyune Sugihara” film fab.
22.30 „Poznajemy tatę” film dok.
23.30 O świcie dnia X.
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „La Maistas. Italija”
7.00 „Vytaro ferma”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
13.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 Gra „Codzieni mistrzowie”
21.00 S. „Umrzeć w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Randka w ciemno” dramat
00.20 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”

21.00 „The Painter” thriller
23.05 „Hancock” film fab.

Irytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 S. „Azja”
09.30 TV Wolność
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Wszystko jest mierzone
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Najlepszy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Życie w biznesie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 „TV Wolność”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo.
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6.00 „Kusząca nieruchomości”
7.00 S. „911: Teksas”
8.00 S. „Kobra 11”
10.00 „Sensodromas”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakładnia Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Kusząca nieruchomości”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 S. „Nieznamy”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Detektyw

Knight: Odkupienie" film fab.

22.40 „Matlock” dramat

23.50 „Ratownicy na lodzie”

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”

7.00 S. „Zakazany owoc”

8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”

10.00 S. „List poźegnalny”

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”

12.00 S. „Lucifer”

13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Kryminalne umysły”

15.00 S. „Anupamaa”

15.35 S. „Mangal Lakshmi”

16.30 S. „Niewidoma”

18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”

19.00 S. „Lucifer”

20.00 S. „Prawo i porządek”

21.00 S. „Gerri. Dzieci są kawałkami serca”

23.05 S. „Kryminalne umysły”

00.00 S. „Zbrodnie bałtyckie. Plama”

06.10 „Wykrywacz kłamstw”

06.30 „Pytanie dnia”

06.50 „Reporterzy”

07.00 „Okno na Świat”

07.25 S. „Akacja 38”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”

08.30 „Kościół z bliska”

09.00 „Serwis Info”

09.25 S. „Za-raz wracam”

10.00 S. „Ranczo”

11.00 S. „Komisarz Alex”

12.00 S. „Ojciec Mateusz”

13.00 Serwis Info

13.10 „Agrobiznes”

13.40 To się opłaca

13.55 „Włochy ostatnie dzikie zakątki” film dok.

15.00 S. „Złoty chłopak”

16.00 „Serwis Info”

16.15 „Reporterzy”

16.35 „Gra słów. Krzyżówka”

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.25 „Jaka to melodia?”

18.55 „Klan”

19.20 S. „Za-raz wracam”

19.55 S. „Akacja 38”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.15 „Omnibus szybcy i mądrzy”

22.00 Koncert

00.40 „Rain Man” dramat

07.15 „Muzyczne poranki”

07.45 „Tamte lata, tamte dni”

08.25 „Podróże z historią”

09.00 „WTEM”

09.20 „Dobry tytuł”

10.00 „Hala odlotów”

11.00 S. „Jan Serce”

12.15 „U Pana Boga za miedzą” komedia

14.20 S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”

15.00 „Awatar, czyli zamiana dusz” film TVP

16.10 „Mój Niki-for” dramat

18.00 S. „Jan Serce”

19.15 „Mody Polskie”

19.55 „Jan Englert. Spróbuj jeszcze raz pofrunąć” film dok.

21.00 „Kuracja” spektakl

22.25 „Miss Potter” dramat

00.10 „Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona” film dok.

POLONIA

07.00 „Panorama”

07.30 „Pożyteczni.pl”

08.00 „Rączka gotuje”

08.30 „Pytanie na śniadanie”

12.35 „Opowieści z Greenpointu”

12.50 „Przepis dnia”

13.00 „Serwis Info”

13.10 S. „Komisarz Alex”

14.05 S. „Ranczo”

15.00 „Kod bezpieczeństwa”

15.30 „Moda na język polski”

16.00 Serwis Info

16.10 „Fajna Polska”

17.00 S. „Za-raz wracam”

17.30 S. „Barwy szczyścia”

18.00 Teleexpress

18.20 Gra słów. Krzyżówka

18.50 Teleexpress Extra

19.15 „Okno na Wschód”

19.45 „Panorama”

20.20 Polacy Światu

20.30 Program informacyjny 19.30

20.55 Pytanie dnia

21.15 S. „Strażacy”

22.00 „Konkurs Piosenki Eurowizji”

00.30 Panorama

HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”

07.27 „Wykrywacz kłamstw”

07.45 „Lena na Bałkanach”

08.55 „ROK 1981. Kalendarium”

09.00 „Fotohistorie”

09.30 S. „Polskie drogi”

10.50 S. dok. „Świątynie świata”

11.45 S. dok. „Kalendarz przyrody”

12.35 „Sami swoi po latach”

12.50 „Polskie 100 lat”

13.40 „Był taki dzień”

13.44 S. dok. „Berlin 1945. Dziennik miasta”

14.35 „Czas pieniądza”

14.50 „Flesz historii”

15.10 S. „Królowie”

15.35 S. „Polskie drogi”

17.20 „Sensacje XX wieku”

18.45 S. „Czas honoru”

19.30 „Żołnierz Rzeczypospolitej” film dok.

20.22 „Historia Polski. Zamach majowy” film dok.

20.50 S. „Królowie”

21.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

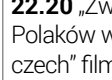
21.25 S. „Ekstradycja”

22.20 „Związek Polaków w Niemczech” film dok.

23.15 „Tajemnice Archiwum”

23.30 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”

00.20 „Prasa donosi”

01:00 Słowo życia

01:05 Świat w obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski Punkt Widzenia

06:00 Przeszedł czyściciel na ziemi – historia księdza biskupa Czesława Kaczmarka

07:00 Wołyń – nierozliczone ludobójstwo

08:15 Kobiety wolności

08:55 Poczet Wielkich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Polski Punkt Widzenia

09:35 Kościół w Palczy, wspólnota Pana Jezusa

09:55 Słowo życia

10:00 Papież Polak do Rodaków

10:55 Święty na każdy dzień

11:00 Informacje dnia

11:15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej

11:45 Zew natury

12:00 Mocni w Wierze

12:35 Słowo życia

12:40 Ma się rozumieć

12:50 Święty na każdy dzień

13:00 Regina Coeli

13:03 Informacje dnia

13:20 Śladami

Powstania Styczniowego na Podlasiu

14:05 Leśni zapylacze

14:30 Msza święta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:30 Cysters

16:00 Ratuję człowieka. Ludzie Kościoła wobec Zagłady

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Jestem mamą

17:25 Przyroda w Obiektywie

17:40 Zdrowie z Bożej Apteki

18:00 Wierzę w Boga

18:30 Rajd Katyński

18:55 Poczet Wielkich Polaków

19:00 Regina Coeli

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy niedokończone

20:25 Święty na każdy dzień

20:30 Każdy małuch to potrafi

20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Myśląc Ojczyzna

22:00 Apel Jasnogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski Punkt Widzenia

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

7.00 „Mistrzowie samochodów”

10.00 „Stare dobre rzeczy”

12.00 „Łowcy starości”

14.00 „Remonty gospodarstw”

18.00 „Inny garaż”

19.00 „Jak to jest zrobione?”

21.00 „Gorączka złota”

23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Zwierzaki Czytali”
07.40 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
07.55 „eMOCje”
08.15 „Kuchenne recepty”
08.40 „Dzika Polska”
09.05 „Kulturalnie mówiąc”
09.25 „Jesteśmy stąd”
09.35 „Dobre strony”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Zwierzaki Czytali”
11.45 „Porozmawiajmy szczerze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Weterynarze z sercem”
13.30 „Szansa na sukces”
14.25 „Dla nas wojna nie skończyła się w 1945”
15.25 „Jak to działa”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Zwierzaki Czytali”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Tygiel”
18.00 S. „Osiecka”
18.45 „Niepojęte”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Stule-

cie Winnych”
21.50 „Porozmawiajmy szczerze”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Weterynarze z sercem”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.55 „Pozyteczni.pl”
01.20 S. „Osiecka”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Detektywi alpejscy”
9.45 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.30 S. „Sprawa dla dwojga”
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.30 Dzikie świat Eglé.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pępowina” film dok.
22.30 S. „DNA”
23.15 S. „Kancelaria prawnicza”
00.05 Witaj! Program o zdrowiu

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika

potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Bijące serce”
15.00 S. „Sekrety perły”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Szeszkinia 20”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Kosogłos. Część 2” film fab.
01.10 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dynastie”
7.00 „(Nie)emigranci”
8.00 „Pogoń. Vytis”
8.30 „Droga”
9.00 Studio wiadomości bieżących LRT
10.00 Program informacyjny
12.00 Dzień dobry, Litwo
14.30 Koncert
16.30 Kalendarz ogrodnika
17.00 Wyznania
17.30 „Magowie sztuki szklanej w Wenecji. Piec Murano” film dok.
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.30 „Sisis Erben” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT PLUS scena
21.40 Koncert
23.10 Pamiętamy
23.30 Dzień Kultury
00.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Zagroda marzeń”
7.00 Gra „Codzieni mistrzowie”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”

11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 S. „Umrzec w Nidzie”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Cynicy i praktycy” dramat
00.45 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Legenda ChunLi” film fab.
22.55 „The Painter” thriller
01.00 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 S. „Mosty naszego życia”
9.30 Dzisiaj jest dużo pracy
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Anatomia

mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 „Wybie-ram naukę”
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo.
17.30 Pyszne życie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6.00 „Kusząca nieruchomość”
6.55 S. „Walker, Teksaski Ranger”
7.55 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Miasto czy wieś”
11.30 „La Maistas”
12.00 „Zakład- cja Kotryny”
13.00 „Dzienniki podróży Gordona, Gina i Freda”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Kusząca nieruchomość”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki z Ameryki”
21.00 „Rambo: Pierwsza krew” dramat
22.45 „Matlock” dramat
23.50 „Trudniej się nie da”

6.00 S. „Cena kochania Ciebie”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawdziwe gospodynie domo-

we z Beverly Hills"

10.00 S. „List pożegnalny"

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"

12.00 S. S. „Lucifer"

13.00 S. „Prawo i porządek"

14.00 S. „Kryminalne umysły"

15.00 S. „Anupamaa"

15.35 S. „Mangal Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"

18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"

19.00 S. „Lucifer"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Gerri. Jak śnieg na południu"

23.05 S. „Kryminalne umysły"

00.00 S. „Gerri. Dzieci są kawałkami serca"

06.10 „Wykrywacz kłamstw"

06.30 „Pytanie dnia"

06.50 „Reporterzy"

07.00 „Okno na Świat"

07.25 S. „Akacja 38"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Rodzina (nie od) święta"

09.00 „Serwis Info"

09.25 „Zaraz wracam"

10.00 S. „Ranczo"

11.05 S. „Komisarz Alex"

12.00 S. „Ojciec Mateusz"

13.00 Serwis Info

13.10 „Agrobiznes"

13.40 „Magazyn Rolniczy"

13.55 „Włochy ostatnie dzikie zakątki" film dok.

15.00 S. „Złoty chłopak"

16.00 „Serwis Info"

16.15 „Reporterzy"

16.35 „Gra słów. Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.25 „Jaka to melodia?"

18.55 „Klan"

19.20 S. „Zaraz wracam"

19.55 S. „Akacja 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy"

22.20 „Afera Thomasa Crowna" film fab.

00.25 „Zemsta"

komedia

07.15 „Muzyczne poranki"

07.50 „Tamte lata, tamte dni"

08.30 „Podróże z historią"

09.05 „WTEM"

09.20 „Porozmawiamy szczerze"

10.00 „Tygodnik Kulturalny"

11.00 S. „Jan Serce"

12.15 „Awatar, czyli zamiana dusz" film fab.

13.30 „Mój Niki-for" dramat

15.20 „Kant doświadczenie wolności" film dok.

16.30 „Tydzień z życia mężczyzny" film obycz.

18.10 S. „Jan Serce"

19.10 „Dobre strony"

19.30 „Informacje kulturalne"

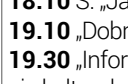
19.55 „Reżyserzy"

20.45 „Andrzej Wajda Notatki"

21.00 „Wilkołak" film fab.

22.40 S. „Przygody Sherlocka Holmesa"

23.50 Koncert

07.00 „Panorama"

07.30 „Przyrodnik na tropie"

08.00 „Okrasa łamie przepis"

08.30 „Pytanie na śniadanie"

12.35 „Polacy na ratunek Żydom"

12.50 „Przepis dnia"

13.00 Serwis Info

13.10 S. „Strażacy"

14.05 S. „Tajemnica Enigmy"

14.50 „Polacy Światu"

15.00 „Matka wołyńskich sierot"

16.00 Serwis Info

16.10 „Zakochaj się w Polsce"

16.35 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych"

17.00 S. „Zaraz wracam"

17.30 S. „Barwy szczęścia"

18.00 Teleexpress

18.20 „Gra słów. Krzyżówka"

18.50 Teleexpress Extra

19.15 „Źródło nadziei" film dok.

19.45 Panorama

20.20 „Polacy Światu"

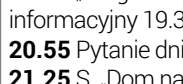
20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. „Dom nad rozlewiskiem"

23.15 „Rozmowy (nie)wygodne"

00.00 „Słowo daję!"

07.30 „Był taki dzień"

07.33 „Wykrywacz kłamstw"

07.50 „Wojownicy czasu"

09.15 S. „Polskie drogi"

11.05 „Dowódcy AK "Bór" gen. Dwyżji Tadeusz Komorowski"

11.30 „Było, nie minęło"

11.55 „Rakowiec-ka" film dok.

12.50 „Myśliciele"

12.55 S. dok. „Wszystkie kolory świata"

13.45 S. dok. „Rzecz Polska"

14.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy"

14.50 „Polska i świat z historią w tle"

15.15 S. „Królowie"

15.40 S. „Pogranicze w ogniu"

16.40 „Sensacje XX wieku"

18.20 „Dom tak powstawał serial"

18.35 S. „Czas honoru"

19.15 „Śniąc o ojczyźnie dalekiej" film dok.

19.45 „Encyklopedia II wojny światowej"

20.05 „Fake czy historia?"

20.40 „Ex Libris"

21.00 S. „Królowie"

21.25 S. „Ekstradycja"

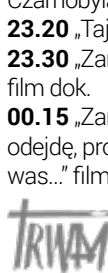
22.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych"

22.25 „Świadkowie Czarnobyli" film dok.

23.20 „Tajemnica J 23"

23.30 „Zamach" film dok.

00.15 „Zanim stąd odejdę, proszę was..." film dok.

02.05 Ma się rozumieć

02.15 Rozmowy niedokończone

03.25 Święty na każdy dzień

03.30 Każdy małuch to potrafi

03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc Ojczyzna

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski Punkt Widzenia

06.00 Myśląc Historia

06.10 Odnaleźć siebie

06.20 Jestem mamą

06.35 Odpowiedzialni za Kościół

07.00 Mistrz i Katarzynka

08.00 Spektakl teatralny: Pupil pupila. Komedia w jednym akcie

08.35 Zdrowie z Bożej Apteki

08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Polski Punkt Widzenia

09.35 Każdy małuch to potrafi

09.50 Słowo życia

10.00 Mocni Jego mocą

10.30 Sanktaria polskie

10.50 Święty na każdy dzień

11.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu

12.00 Muzyczne chwile

12.10 Mateczniki Polskości

12.25 Jestem mamą

12.40 Myśląc Historia

12.50 Odnaleźć siebie

13.00 Regina Coeli

13.03 Informacje dnia

13.20 Zuzela tu wszystko się zaczęło

14.00 Fatima orędzie na dziś

14.30 Msza święta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile

15.30 Powołani

16.00 Cudowne ocalenie Jana Pawła II

16.25 Przywróceniu do życia

16.50 Ma się rozumieć

17.00 Informacje dnia

17.10 Na zdrowie

17.30 Pastuszkowie z Fatimy

18.00 Po stronie prawdy

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 Regina Coeli

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy niedokończone

20.20 Odnaleźć siebie

20.30 Bóg z nami

20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc Ojczyzna

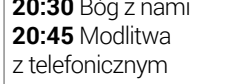
22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski Punkt Widzenia

23.00 Przetrawiliśmy

23.30 Z nadmiaru Miłości

7.00 „Mistrzowie samochodów"

10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"

12.00 „Łowcy staroci"

18.00 „Inny garaż"

19.00 „Jak to jest zrobione?"

21.00 „Samochód marzeń"

23.00 „Zapomniane i porzucone"

Warsztaty pracowitych pszczołek

20
MAJA

Obowiązuje rejestracja, liczba miejsc ograniczona!

11:00 godz. – grupa dziecięca

13:00 godz. – grupa seniorów

15:00 godz. – wszyscy chętni

 Centrum Kultury w Rudominie
(Ul. Wileńska 2)

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport

we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystęp-

nej cenie. Tel. +370 603 63 636

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte.

Tel. +37066685855

VII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
TAŃCA LUDOWEGO DZIECI I MŁODZIEŻY

24
MAJA

UL. WILEŃSKA 2
RUDOMINO

GODZ.
13:00

TAŃCUJ, TAŃCUJ, OKRĘCAJ
2026

Logos: K, Lietuvos Kultūros Taryba, Slade, Vilniaus rajono savivaldybė

PST
WILNO

POLSKI TEATR STUDIO W WILNIE
VILNIAUS LENKŲ TEATRAS "STUDIJA"

Sergiusz Piasecki
**ZAPISKI
OFICERA
ARMII CZERWONEJ**
reż. Sławomir Gaudyn
spektaklis lenkų kalba
lietuviški orkestrai

14.05.2026
18.30

Wileński Teatr Stary
Vilniaus senasis teatras

bilietai.lt

Niedźwiedź utknął w otworze przy piwnicy

Niedźwiedź czarny, czyli baribal, wpadł do otworu przy doświetleniu piwnicznym w domu Kristen Nedbalek, mieszkanki miasta Falcon w USA. Zwierzę ważące ok. 110 kg utknęło w otworze wydrążonym w ziemi przy oknie.

Nedbalek była w szoku, kiedy ujrziała, co za zwierzę siedzi tuż za jej oknem w piwnicy. W rozmowie ze stacją telewizyjną KKTV mówiła, że kilku sąsiadów przyszło do niej, żeby zobaczyć, jak baribal zasypia. Kobieta wezwała na miejsce pracowników agencji rządowej ds. dzikich zwierząt Colorado Parks and Wildlife, którzy podali zwierzęciu środek usypiający, a następnie je wyciągnęli.

Fot. Freepik

Najstarszy drewniany dom w Europie wciąż stoi

W sercu Szwajcarii, w historycznym Schwyz, stoi Haus Betlehem — najstarszy zachowany drewniany dom w Europie. Budowla z XIII wieku nie tylko opiera się upływowi czasu, ale także fascynuje swoim wyjątkowym stylem i burzliwą historią.

Lato 1287 r. W Schwyz, w sercu Szwajcarii, zamożna rodzina rozpoczyna budowę wyjątkowego, dwupiętrowego domu. Wybierają najlepsze drewno z pobliskiego lasu, współpracując z mistrzami cieśli nad stworzeniem rezydencji, która ma służyć im i kolejnym pokoleniom. Nie przypuszczają, że ich dom, nazwany później Haus Betlehem, przetrwa ponad siedem wieków i stanie się jednym z najcenniejszych zabytków Europy.

Dzisiaj Haus Betlehem to nie tylko relikwii przeszłości — to żywe świadectwo średniowiecznej architektury i społecznych zmian, jakie zachodziły w tym regionie. Budynek powstał na cztery lata przed podpisaniem słynnego dokumentu, który dał początek Konfederacji Szwajcarskiej.

Święto dziedzińców w hiszpańskiej Kordobie

Andaluzyjska architektura, zapach kwiatów, mnóstwo barw. Wiele godzin włożonych w dekorowanie dziedzińców tak, by zachwycić turystów i... sąsiadów. La fiesta de los Patios to wydarzenie liczące ponad sto lat.

Dzisiaj przygotowanie dziedzińca na czas święta to długie tygodnie. Biorą w tym udział całe rodziny. Planowanie, czas poświęcony na dbanie o rośliny. Wszystko po to, by zachwycić turystów, ale też... pokonać konkurencję, bo tradycyjnie odbywa się także konkurs na najpiękniejsze patio. Po raz pierwszy o nagrody pieniężne rywalizowano w 1921 r. Nagrody ufundował ówczesny burmistrz Kordoby.

Fot. Freepik

Fotomigawka

Odbyła się dwunasta edycja „Rajdu Kobiet” – jednej z największych i najbardziej barwnych imprez sportów motorowych w kraju Fot. Orestas Gurevičius, ELTA